

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre . . . 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések:

= Megállapodás szerint.

Nyilttér soronként 1 K.

Kéziratokat

nem küldünk vissza

Szervezkedjünk.

A választójog reformjára készülünk, nagyarányú szociálpolitikát csinálunk és megfeszített erővel, a nép iránti rajongó szeretettel dolgozik a mai rendszer. Keresünk a bajokat, gyógyítjuk a sebeket, pótoljuk a hiányokat. Beszélünk társadalmi átalakulásról, haladásról, fejlődésről és féljük a nép hazafias érzését. Siránkozunk, panaszkodunk, de nincs senki, aki levonná a következtetést, nincs párt, mely megértve az idő intését, készülne az előttünk folyó nagy változásra.

Csak a szociáldemokrácia készül lázasan. Megfeszített erővel fejleszti a szervezeteit, erősíti a sajtóját. Ott jár állandóan a nép között, vele él és neveli a fennálló rend elleni harcra.

A választójog reformja el nem maradhat. A nép nagy rétegeit be kell ereszteni az alkotmány sáncaiba; ez ma nem csak kötelesség, hanem nemzeti érdek. Alkotmányunk erősödését jelenti a politikai jogok kiterjesztése, mely egybefűzi, egybeforrasztja az államhatalmat, a törvényhozást a néppel.

Rövid idő múlva tehát új tömegek jutnak döntőszóhoz a parlamentben. Joghoz jut a nép egy óriási része. Azt a kérdést tehát, hogy a nép hogyan él majd jogival, fel kell tenni, mert az egész jövőnkre, nemzeti létünkre nagy hatással lesz.

A szociáldemokrácia fáradhatatlanul szervezkedik. Az osztályharc alapján olyan tanokat hirdet, melyek szerint a nép teljesen elidegenedik a nemzeti érzéstől.

A munkásság — hirdeti a szociáldemokrácia — teljesen izoláltan áll. Szemben vele áll — bár szervezetlenül — a polgárság. Ezeket legyűzni, ezeket letiporni a munkásság érdeke. A munkásságon csak a munkásság segíthet a szervezett szociáldemokrácia útján. Csak a mai rend elcsúszása hozhatja a munkásság felszabadítását. Ezért nekünk — tanítják a szociálisták — a mai létező rend ellen kell szer-

vezkedni. Le kell dönteni mindent, ami azt erősíti és ebben nem akadályozhat a nemzet érdeke.

Ezt hirdeti a szociáldemokrácia és így önt gyűlöletet a népbe. Hatalmába keríti a munkások által a termelést és terrorizál vele. Szolgálatába hajtja a népet, megadóztatja s ugyyszólván kiszakítja a nemzet testéből. Külön törvényeket, fegyelmet alkot részére.

Aki ismeri a szociálistapárt és szervezeteinek beléletét, jól tudja, hogy a munkás minden tekintetben a szociálista vezérek befolyása alatt van. A szervezetek gazdasági harcai, sztrájkjai erős kapesot teremtenek a munkásosztályban és a szociálistapárt így oly hatalomra tesz szert, hogy valósággal hívővé kényszeríti a munkást. Maholnap csak az a munkás kereshet itt kenyeret, aki a szociálistapárt durva fegyelmének engedelmeskedik.

Ez a rendszer nemcsak az iparban, hanem a mezőgazdaságban is terjed. Az arató sztrájk érdekében mindent elkövettek, bár gonosz szándékuk eddig mindig elbukott. Elég baj, hogy a gazdaközönség még mindig nem szervezkedik a kívánt mértékben.

Ha sokáig hagyjuk még így szabadjára a szociáldemokráciát, akkor hamarosan a hazátlanság karjaiban látjuk a népet, amely elvész a nemzeti haladásra és kerékkötőjévé szegődik a becsületes szociális békének. Ha ily tétlenséggel bevárjuk a választóreformot, akkor szemben találkoznak magával a néppel, melyet a szociáldemokrácia hatalmába kerített.

Politikai pártjaink szervezetlenek. A választáson kívül alig érintkeznek a néppel. Szervezeteik alig vannak és a néppel való kapcsolat gyenge, hiányos.

A nép teljesen elhagyott. Csak a szociálista vezérek látogatják. Azok gyűléseznek, agítálnak. Hetenkint átlag 50 gyűlést tartanak.

Ezzel szemben a hazafias pártok nem tesznek semmit. Hogy aztán ennek kellemtelen következményei vannak — azt ne-

csodáljuk. Hiszen nincs még egy művelt, haladásra és fejlődésre vágyó nemzet, mely annyi közönnyel és ily gyilkos tétlenséggel türi saját ellenségének a gyarapodását, erősödését.

A nemzeti társadalom mindenütt öntudatra ébred, és harcra szállt a szociáldemokráciával. És eredménnyel. Mig a törvényhozások széleskörű szociálpolitikával szanal-ták a nép bajait, addig a polgári társadalom erős szervezetek és jól szerkesztett sajtója által felvilágosította a népet és visszahódította a nemzeti eszmének, békés fejlődésnek.

Miért nem akarjuk ezt mi megérteni? Miért nem tüzi nálunk is egy erre alkalmas párt vagy szervezet célul a szociáldemokrácia elleni küzdelmet? Miért nem áll talpon az egész nemzeti közvélemény? Csak nem hisszük, hogy panaszkodással, sirással jutnak valamire. Valamint a háborukban nem segít a panasz, hanem csak az erő és a bátorság, ugy a modern gazdasági harcokban is csak erélyes harccal lehet siker.

Álljon egy sorba a magyar polgárság és diadallal vivjük meg azt a csatát, mely a szociáldemokráciát a józan alkalmazkodásra és az erőszakról való lemondásra szorítja.

A bor értékesítése.

Az idén meglehetősen bortermeésre van kilátásunk. A legjobb esetben sem lesz ugyan olyan óriási termés, mint bizonyos oldalról hirdetik, de a terméskilátások már régóta nem voltak olyan kedvezők, mint ez évben. Mennyiségileg jó közép termés várható, a minőség még a jövő hetek titka.

Dacára annak, hogy bortermelesünk még messze van attól a határtól, amelyen a tulprodukcio kezdődik, mégis mutatkoznak olyan jelenségek, amelyek miatt boraink értékesítése tekintetében méltán aggódhatunk. Eltekintve a spekuláció lármájától, amellyel az árakat igyekszik lenyomni, más irányból is hallatszanak olyan hangok, amelyek a bortermeleket aggodalomba ejthetik. De különösen a bortermelesnek Ausztriában való fel-lendülése s az osztrákok animozitása, a borkereskedők tartózkodása ennek legsúlyosabban a mérlegbe s az új bortörvény aligha fogja az állapo-

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csak a természetes szénsavas ásványviz erre a legbiztosabb óvszer.

Minden külföldit fölülmul hazánk természetes szénsavas vizeinek királya:

a mohai **ÁGNES** -forrás

Milleniumi nagy éremmel kitüntetve. Kitünő asztali bor és gyógyviz; a gyomor-égést rögtön megszünteti, páratlan étvágygerjesztő, használata valódi áldás gyomor-bajosoknak.

Kedvelt borviz! **Olcsóbb a szódaviznél!** Kedvelt borviz!
Főraktár: GYARMATI VILMOS urnál Zalaegerszegen.

tokat lényegesen javítani, ha a bortermelők maguk nem igyekeznek érdekeiket lehetőleg megvédeni.

Minden közgazdasági kérdésben az államtól várjuk bajaink orvoslását.

Kétséget nem szenved, hogy sokat tehet és kell is hogy tegyen az állam a bortermelés érdekében. A borfogyasztási adó leszállítására, a szeszadó emelésére, a cőgnakipar támogatására, új és jó bortörvény megalkotására van szükség. A kiviteli törekvés elősegítése és támogatása mindannyi állami feladat, azonban még mindig fontosabb, hogy a termelők társadalmi uton szintén minden lehetőet elkövessenek és akkor nem lesz okuk félni a bekövetkezendő túltermésektől.

Mielőtt az értékesítés módját fejtegetném, elsősorban a termelés helyes irányítása, a hozam fejlesztése és borok kezelése tekintetében kell néhány tárgyilagos észrevételt tennem.

Borkereskedelmünk és boraink kezelési módja a francia, német, olasz, sőt az osztrákkal szemben is annyira inferior, annyira tehetetlen, hogy a hazai jobb vendéglők és szállodák étlapjairól, nemkülönben az előkelőbb csemegeüzletek raktárából képtelen a külföldi palackborokat kiszorítani, ami egy par excellence bortermelő és borai minőségéről híres országban végtelenül elszomorító tünet. Ha ilyen viszonyokkal kell számolnunk, — az ellenkezőjét sajnós, senki sem állíthatja — akkor első sorban az legyen a törekvésünk, hogy a hazai fogyasztást szerezzük meg egészen a hazai termelésnek és csak ha már e téren sikert aratunk, gondolhatunk a kivitel fejlesztésére és új piacok feltárására.

Ha a külföldi borok térfoglalásának okát kutatjuk, rögtön észrevesszük, hogy nálunk hiányzik a nagy rezervóriumok, melyek a sikerült évjáratok nagy tömegeit felszívja, bizonyos állandó, egyöntetű típusok forgalomba hozatalával, egyes borvidékek részére itthon és a határainkon túl is állandó, jól fizető fogyasztóközönséget szerezhetnének és nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy mai kezdetleges borkészítési eljárásunkat népies előadások után tökéletesítenünk kell, mert különben soha el nem jutunk bizonyos egyöntetű, egyenlő borfajok előállításához.

A vörösborok fogyasztása — a közönség megváltozott ízlése folytán — annyira csökkent és belátható időn belül nincs semmi kilátás, hogy ez irányban változás álljon be, hogy gondoskodnunk kell esetleges újabb ültetéseknél vagy átalakításoknál a kadarkát más fajokkal pótolni.

Ezidőszerint a homoki fehér fajborokat fogyasztják a legszívesebben, mert ezek magas szeszartalmuk mellett zamatban is dusak, lágy izüek és tetszetős zöldes-fehér színűek, gyorsan tisztulnak, könnyen kezelhetők és nem drágák. A homoki rókás színű, vörös fajszőlőkből készült boroknak is nagy fogyasztóközönsége van, ezek nyomán és részben a kedvezőtlen évjáratok folytán fejlődött ki nálunk is az utóbbi években a kadarkából való fehérbor készítés. A vörös és sillerborok eladása alig és csak nagy nehezen lehetséges, addig a fehér és rókásszínű borok már az ősz folyamán kevés kivétellel vevőre találhatnak.

Csak röviden akarom a fehérborok és főként a zöldesszínű vagyis fajfehér borok iránt nyilvánuló állandó kereslet okát megvilágítani. Kivitelünk 90 százaléka Ausztria a vevőnk és ott a termelés illetve fogyasztás túlnyomó részben fehér. Egyedül Dalmácia és Tírol termel nagyobb mennyiségben siller és vörösbort, sőt az első tartomány színes borkészletéből jut Magyarországra is elég. Már most tekintettel arra, hogy a közel 14 éven át tartó olaszországi borinvázió révén és mert az itteni vörösborokat az olasz és dalmát vörösborokkal nem lehetett pótolni, a fogyasztók zöme a vörösbort háttérbe szorítva, kizárólag a fehér borok fogyasztására tért át, annyival is inkább, mert a közben hozam alá jött óriási homokterületek és részben a fehér fajokkal újratelepített hegylécok, a szükséges fehérbor mennyiséget produkálták, most már tehát óriási nehézséggel

járna a fogyasztók zömét a fehérbor élvezetéről a vörös- vagy sillerbor javára leszoktatni.

Ha így áll a dolog és mert az eladónak kell a vevő ízléséhez alkalmazkodni, igyekeznünk kell szőlőhegyeinket is részben jóminőséget szolgáltató, de egyúttal bőtermő, a homoki borok minőségét tulszárnyaló, finomabb fehér borfajokkal átalakítani.

Szóval arra kell törekednünk, hogy az óriási költséget és fáradságot igénylő hegyi szőlőink jövedelmezőségét fokozzuk és főként, hogy a termésünket lehetőleg minél előbb és minél jobban értékesíthessük.

Ezzel elérkeztünk volna a bor értékesítés fejezetéhez. Nem használ az ügynek, ha az elkövetett hibákért rekriminálunk, csak száraz tényként kívánom regisztrálni, hogy boraink és borkereskedelmünk hirve az utóbbi időben kezd ismét örvedetesen javulni, de nagyon távol van még attól, hogy azt a pozíciót, amelyet már előzőleg elfoglalt és amely jogosan megilleti, a világpiacon ismét visszaszerezze. Nagyban hozzájárul ehhez az a sajnálatos körülmény, hogy több előkelő borkereskedő cég részben redukálta, részben egészen feloszlatta üzletét, pedig ép ezek hivatása lett volna az új piacok keresése és megteremtésében a vezérszerepet játszani.

Elsősorban a szövetkezeti formát, mint amelytől bizonyos körök a megváltást várják, kívánom megvilágítani és itt önkénytelenül is az országos mintapince csufos fiaskója ötlök a szemembe, mely a kormánytól óriási subvenciót élvezett és ennek ellenére nem csak fejlődni nem tudott, de még arra a néhány kiváltságos nagytermelőre sem jelentett hasznót, akik részére alapított, mert 20 korona körüli hektónkénti üzem- és kezelési költség mellett eleve elvesztette versenyképességét és mert nehézsége és bürokratikus, maradi vezetése folytán, csak néhány zsiros hivatal krealására volt alkalmas, egyébként semmi eredményt felmutatni nem tudott, elérte tehát végzete és meg kellett szüntetni.

Még azokat a borértékesítési szövetkezeteket is, amelyeket, mint szövetkezeteket alapítottak, mint a gyöngyös—visontai, érmelléki és a ménesmagyarádi stb. siettek átalakítani részvénytársasággá és úgy vagyok értesülve, hogy ebben a formában jól prosperálnak.

A borkereskedelmet legfeljebb az a vád érheti, hogy nem elég vállalkozó szellemű, megelégszik régi összeköttetések fentartásával és meglevő vevőkörével.

Hiján van minden nagyobb szabású terveknek, nem igyekeznek expansivitásra, mert hiányzik az ambíció, mely azt nagyobb feladatok vállalására és megoldására képesítené. Az elmúlt olasz borinvázió és az ennek nyomán keletkezett egészségtelen viszonyok nagyon is kívánatosá tették ugyan a bekövetkezett purifikációt, de mint nálunk rendesen történik, ezzel is túllőttek a célon és a tisztességes és korrekt borkereskedelem szintén annyira megsínylette, hogy a mai napig sem heverte ki teljesen a következményeit. Cseppet sem szabad tehát esodálkoznunk, hogy a borkereskedelem ezidőszerint kizárólag a könnyű szerrel értékesíthető közönséges és jobb asztali borok beszínezésével és forgalomba hozatalával foglalkozik, míg a magasabb árak következtében nagyobb tőkebefektetést és több évi fáradságos kezelést és raktározást igénylő és ennek ellenére nehezebben eladható finom pecsénye—borokat mindinkább mellőzi, mert és ez is fontos szerepet játszik, a borkereskedők a nehéz pénzügyi viszonyok mellett önmaguknak tartoznak azzal, hogy mobilitásukat egykönnyen ne tegyék kockára.

A magam részéről a pincészeteket alakítását sem tartom megoldásnak, mert ez alapon a termelőkre semmi haszon nem járna és ez alakulás a korlátolt anyagi eszközök és a mozgás nehézsége folytán képtelen volna sikereket elérni, tehát egyedül helyesnek és célravezetőnek a részvénytársasági formát tartom, illetve a ter-

melők szövetkezését kereskedelmi alapon és nézetem szerint az állam erkölcsi és anyagi támogatása ép oly, sőt tán még fokozottabb mértékben volna biztosítható, mint szövetkezeti alapon.

A különbség óriási! Egy részvénytársaságunk kifelé is nagyobb a tekintélye, mint egy szövetkezet bármely formájának és már kedvezőbb anyagi eszközeivel, de főként nagyobb mozgékony-ságánál fogva, fölülte alkalmas nagyobb célok magvalósítására és a hozzáfűzött várakozásoknak jobban megfelelni, mint bármely más alakulás. Egy hatalmas intézményt kell létesítenünk, mely képes legyen arra, hogy a közel jövőben, legfeljebb 4—5 éven belül — beálló túltermelés esetére, legyen oly levezető csatornánk, mely nagyobb tömeg egyöntetű borkészletével, a kedvező konjunktúrális helyzeteket kihasználva, akkor és ott helyezze el a feleslegeinket, amikor és ahol az a legelőnyösebb. Ily módon nemcsak mint jótékony áremeltyű működnék közre a bevásárlási idején alatt és a nagy kínálat születe áreséstől megóvná termelőinket, de a kedvezőbb értékesítési viszonyok mellett még külön részesednének a termelők — részvényeik arányában — a borok elhelyezésénél elért haszonban is.

A részvénytársasági alapon való szervezkedéssel kellene tehát kísérletet tenni a mi gazdáinknak. Nézetem szerint ez különösen a Balaton vidékén volna célravezető, mert az ottani nehezebb boroknak ugyiszóván abszolút értéke van, csak a kedvezőbb értékesítési viszonyokat kell bevárni, amire a gazda nem képes. Egy tekintélyes, nagy alaptőkével bíró részvénytársaság sokkal könnyebben biztosíthatja a borok állandó piacát, mint a termelők bármiféle szövetkezete; a bor forgalomba hozatalának minden módját felhasználhatja, cőgnagyárt s más melléküzemeket létesíthet, fejlesztheti, tökéletesítheti és népszerűsítheti az okszerű borkészítést stb. Természetesen csak nagy tőkével rendelkező társaság érvényesülhetne, mert csak így volna képes áldásos közgazdasági tevékenységet kifejteni. Zalavármegyének elég sok bortermelője van ahoz, hogy a szükséges tőke — állami és vármegyei támogatással — összegyűljön. Az időpont is kedvező volna, mert a balatonparti vasut új utakat nyit meg a borok forgalmának. Ne várjuk tehát be, amíg a gazda belefullad a borába, hanem biztosítsuk boraink értékesítésének lehetőségét. (G.)

Bolgár kertészek.

(K.) Valahányszor rossz terméssel ver meg bennünket a sors, mindig elmélkedünk afelett, hogy mezőgazdasági termelésünk rendszere nem helyes, elavult és nagyon kiszolgáltatja a gazdát az időjárás szeszélyeinek.

Az idei esztendő ugyancsak alkalmas erre az elmélkedésre. És pedig elmélkedhetnek nemcsak a gazdák, hanem a városiak is, akik a konyhára szükséges terményekért hallatlan árakat kénytelenek fizetni.

Sőt drága pénzért sines biztosítva a piacok megfelelő ellátása, mert konyhakertészetünk fejletlen, a magyar gazda ezzel a termelési ággal rendszeresen nem foglalkozik.

De elmondták már ezeket más alkalommal, amikor e lap arról irt, hogy jó volna Zalaegerszeg város határában is bolgár kertészeket telepíteni. Azért elevenítem fel ezt a tárgyat újra, mert napról napra érezhetőbbé válik a nyomoruság, amely a rettenetes szárazság nyomán keletkezett s ennek a rossz esztendőnek szomorú tanulságait szerétném a magunk javára fordítani.

Legutóbb az Angliában járt magyar gazdák esodálatos dolgokat beszéltek az angol kertészetéről, amely óriási jövedelmet biztosít a gazdának. Gépekkel, szorgalmas munkával és szakértelemmel ellenállnak az időjárás szeszélyeinek.

Nálunk a konyhakertészet idegen bevándorolt népfajnak, a bolgár kertészeknek kezében van,

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladeköt, éjjeli izzadást

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárban. — Ára üvegeenkint 4.— korona.

kollokvium után így szól az ifjú orvosnövendékhez: »Udvözlöm önt, mint legjelesebb tanítványomat s leendő utódomat.«

Hérics Tóth Jánost természete az orvosi pálya elhagyására kényszerítette. Hirtl tanár minden áron szerette volna a ritka tehetséget az orvosi tudományok számára biztosítani, de rábeszélései dacára az ifjú elhagyta az orvosi fakultást és jogász lett.

Egyetemi tanulmányainak elvégzése után visszakérült szülővármegyéjébe, ahol csakhamar megyei alügyész lett, 1872-ben, a bíróságok szervezése alkalmával pedig a csáktornyai kir. törvényszék elnöklévé nevezetett ki. Csáktornyán három évet töltött, amely idő alatt köztisztelt és szeretet vette körül a kiváló jogászt, a lelkes magyar embert, aki a társadalmi téren is kivette a részét Muraköz magyarrá tételének munkájából.

Csáktornyáról Sopronba ment elnöknek s 15 évig vezette az ottani törvényszéket. Itt sem elégedett meg azzal, hogy terhes hivatalát ellássa, hanem tevékeny maradt a kulturális és társadalmi életben is. Akkor még tulnyomó részben német ajkú város és vármegye megmagyarosítása érdekében nagyon sokat tett. Több helység egyenesen az ő indítványára változtatta meg német nevét. Hérics Tóth János kezdeményezte és létesítette Sopronban az ugynevezett Deák alapot, amely akkor 12.000 K tőkével rendelkezett. Az alapból szegénysorsu tisztviselők kamatmentes kölcsönöket kaptak s Hérics Tóth János nem egyszer fizette vissza saját zsebéből a meg nem térült kölcsönöket.

Deák Ferenének kedves embere volt, akit jogi kérdésekben tekintélynek ismert. Egy alkalommal Deák Ferenénél Söjtörön nagyobb társaság gyűlt össze. Valami jogi kérdés fölött vita támadt s Deák kikérte Hérics Tóth János véleményét. Jelen volt a magyar bírói karnak egy kimagasló alakja is, aki Hérics érveit nem fogadta el s azokkal szemben vitázott. Deák keményen ráírvált a magasrangú bíróra, aki egyébként rokona is volt: »Hallgass öcsém, sz . . . r vagy te ahoz, hogy Héricset meg tudd cáfolni.« Ez az incidens Hérics Tóth Jánosnak megszerezte a magas rangú férfiú ellenszenvét, amely haláláig kíséerte.

Hérics Tóth János 1870 évben nősült, feleségül vevén Tóth Lajos nagykanizsai ügyvédnek, az öregebbek emlékezetében még élő »Lajos bácsi«-nak leányát, akivel boldog családi életet élt 38 éven keresztül. 1880-ban Tóth Lajos egyetlen fia meghalt s ekkor örökbe fogadta vejét, akire öfelsege átruházta a Tóth család nevét és régi nemességét is.

Nagy tehetsége, sokoldalú tudása, munkássága, szilárd jelleme és éles judiciuma a bírói kar kiváló alakjává tették. Pályáján gyorsan emelkedett. Sopronból a budapesti kir. ítélőtáblához, majd a kuriához került s mint kuriai tanácselnök fejezte be munkás és példás életét. Amíg a betegség meg nem gyengítette munkaerőjét, folytonosan dolgozott s munkájába belevitte nemcsak tudását, hanem emberszerető jó szívét és fenkölt gondolkodásmódját.

Szülővárosához mindig igaz szeretettel ragaszkodott s amióta leánya, Dr Thassy Gábor vármegyei főorvos neje Zalaegerszegen lakik, szabadidőjének egy részét minden évben itt töltötte. Örömmel látta a város fejlődését, érdeklődött minden iránt s ifjúkori emlékeiről sokat mesélgetett. Idefűzték a gyermekkor kedves remiszenciáit, amelyek annál vonzóbbak, minél közelebb hajlik az élet napja a sírgödör felé.

Az utóbbi időben különösen vágyakozott Zalaegerszegrre. Talán itt akart meghalni, ahol legboldogabb korát töltötte. Hetekig súlyos betegen feküdt s Dr Thassy Gábor főorvos és családja odaadó szeretettel ápolták, amíg jószágos lelke el nem szállt az Urhoz.

Holttestét Zalaegerszegen beszentelték s innét kocsin szállították Nagykanizsára, ahol a családi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

A végső tisztességen megjelentek rokonai, barátai és tisztelői; sok koszoru borította a koporsót s a részvétnyilatkozatok özöne érkezett a gyászoló családhoz.

Koszorukat helyezték a ravatalra: az elhunyt özvegye (Áldott lelkű jó uramnak.) — Dr Thassy Gábor és neje (Hálás emlékezettel és örök hí szeretettel — Jolán és Gábor.) — Dr Hérics Tóth Lajos és neje (Hálás szívvvel és örök emlékezettel — Lajos és Kata) — Dr Hérics Tóth Jenő és neje (Jó atyánknak.) — Thassy Jolán és Misi, — Hérics Tóth Vilma és Mária (Kiesi

unokáid.) — Dr Gyömöre Vincze és neje (Kedves nászunknak.) — Id. Thassy Imre és neje (Szeretett nászunknak.) — Herich Miklós és családja (Utolsó üdvözlötül.) — Dr Degré Miklós és neje. (Részvéte jeléül.) — Rátz család (A legjobb barátunk.) — A m. kir. Curia (Nagyérdemű tagjának.) — A Zalán család (Részvétük jeléül.) — A Plihál család (A legjobb barátunk.) — Freyler Adolf (Szeretete jeléül.) — Özvegy Véssey Lászlóné és családja. — Özv. Dr Hérich Károlyné stb.

Levélben és táviratban fejezték ki részvétüket: Gózon László közigazgatási bíró és neje, Takács Jenő kir. közjegyző, Csikyné kuriai bíró neje, Polyák Gábor ítélőtáblai bíró, Hajós Mihály Alsólendva, Kammer Ernő, özv. Nedeczkyne, Oberschall Adolf, a Curia elnöke, Déesey Zsigmond tanácselnök, Séllyey kir. főügyész, Vági Mór tanácselnök, Kosutány kuriai bíró, özv. Plihál Ferenéné, Dr Plihál Viktor és neje, Dr Rácz Kálmán, Sibrik Adorján, Dr Székács Béla, Dr Friedmann Bernát, Keeskés Gábor ítélőtáblai tanácsjegyző, Károlyi Antal ny. alispán, Lingl Valérián balatonfüredi fűrdőigazgató, Szabó Albert kuriai tanácselnök, Dr Schwarcz Miklós, a soproni ügyvédi kamara elnöke, Wlassics Gyula, a közigazgatási bíróság elnöke, Berecz Ábel soproni ügyvéd, Lóskay Fidé Soproni szentbenedekrendi házfőnök, Dr Herich Károlyné, ifj. Takács Jenő, Göttinger és Csizmazia család, Blaskovich Gyuláék, Dr Hérics Imréné, Blaskovich Lajosék, Gyömöre tábornok családja, Géber Antal, Dr Hanny Ödön, Zarka Zsigmondné, Barthelmes Walterék, Dr Szigethy Elemérék, Arvay Lajos, Szebold, Freyler, Dr Briglevicsék, Gyömöre Vincéék, Dr Winkler Ernő, özv. Erdős Gézané, Kaszter Sándor, Dr Kaszter Ödön, Dr Józsa Fábriáné, Dr Tripammer Rezső és családja, Kocsuba Emil és neje, Hirschler család, Kovács Lajos, Bognár Márton és családja, Takács Dénes, Dr Fried Vilmos, Hérics Márton plébános, Szkala László, Russ Gábor, Dr Geszti Andor, Ráth Zsigmond, Dr Szegő Hugó, Elek Géza, Nábrécskyék, Heintz Géza, Skublies Gizella és Lenke, Langer István, budai Goldberger, Gráner Kornél, Farkas Mariska, Farkas Margit, Mayer Gyuláné, özv. Dr Hány Istvánné, Szily Dezső, Duzsártó és neje stb.

Dr Degré Miklós zalaegerszegi kir. törvényszéki elnök a következő levelet intézte a gyászoló családhoz.

Méltóságos Asszonyom!

Mély megilletődéssel vettem ama súlyos csapás hírért, mely Méltóságodat és igen tisztelt családját érte.

Méltóságod Férfijében a magyar bírói kar egyik díszét, egyik büszkeségét veszítette el.

Méltóságod gyászában tehát részt vesz az egész magyar bírói kar, de különösen részt vesznek e testület tagjai közül azok, kiknek alkalmuk volt a Boldogultat személyesen ismerhetni és tisztelhetni.

Szomoru kötelességet teljesíték, a midőn legőszintébb részvétemnek adok kifejezést.

Kiváló tisztelettel vagyok Méltóságodnak kész szolgálja Dr Degré Miklós kir. törvényszéki elnök. Vargha Ferenc koronaügyész helyettes Dr Thassy Gábornéhoz intézett részvétsorai:

Nagyságos Asszonyom!

Megdöbbenéssel s a legmélyebb részvétellel olvastam kedves uraattyának elhalálozását.

Midőn legőszintébb részvétemet jelentem az egész családnak, méltóztassék megengedni, hogy a gyászoló közék én is odaálljak. Siratom benne a kitűnő Bíró; a nemeslelkű embert s a páratlan jó barátot. Midőn Nagyságos Asszonyomat vigasztalom, akit kis leány kora óta van szerencsém ismerni, nem tudom magamat vigasztalni. Hogy van az, hogy mindig a legjobbak dűlnek ki legelőbb! Szinte föllázad az ember a természet akarata ellen. De bármennyire fájjon is a gyász, csak a megnyugvás kényszerűsége áll előttünk. De ha a megnyugvás s az idő majdan vigasztalnak is: az Ó emléke, nagy lelke s szíve elevenen fog élni közöttünk.

Kézesókját jelenti őszinte tisztelő hive Vargha Ferenc.

* * *

Hérics Tóth János egyéniségének s munkájának méltatására gyenge az én tollam. Idézem tehát »Sallustius«-t, aki bizonyosan közelről figyelhette meg a kiváló férfiú életét és munkásságát. A »nagy bíró« névvel tisztelik meg az elhunyt jogtudóst és van-e szebb, van-e nagyobb

elismerés, mint ez a cím, amely a jellembeli és szellemi nagyságot kifejezi.

Hérics Tóth János jellemzésére avatott toll a következőket írja:

A böles öreg ember, Hérics Tóth János dr a magyar bíróságban azt a helyet töltötte be, a melyen egykor Csemegi Károly működött. És a magyar igazságszolgáltatás ingadozásainak két szélső pontját ennek a két nagy bírónak egyénisége tüzte ki. Alig hiszem, hogy egyazon téren különbözőbb szellemű férfiak működtek volna valaha. Olyan ellentétei voltak egymásnak, mint északnak a dél, mint a zenitnek a nadir. És a ki valaha tanuja volt az ő érintkezésüknek, az akkor a logikának az intuicióval való fényes mérközésében gyönyörködhetett.

Csemegi volt a dogmatikus jogászat mestere. Az állami és a társadalmi rendszer végelláthatatlan szövevénye fölé egységes jogszabályokat helyezett; és az egész jogrendszer összes szabályai harmonikus egységet alkottak az ő nagy elméjében. Ez az egység a »jogállam« volt, mely az emberi élet mindenféle kérdéseit eleve elintézte a maga szabályaival. Akár törvényt hozott, akár ítéletet, Csemegi Károly vaslogikával, kérelhetetlen következetességgel alkalmazta a jogállam elveit. Azok a törvények, a melyeket ő szerkesztett, erő és világosság dolgában a törvényhozás művészetének remekei. A klasszikus Róma jogásza is tanulhattak volna tőle logikát. Még a stílusa is olyan volt, amilyent Rómában kőbe szottak vérsni. Hanem az ő ítéletei csak éppen a jogállam elvont eszméihez voltak szabva; az emberi élet pedig sohase tudott elvont szabályokhoz igazodni. Így azután Csemegi befolyása olyan merev, hajthatatlan jogalkalmazásra vezetett, a melynek mesteri logikáját nem egyszer cáfolta meg az élet.

A Hérics Tóth János egyénisége éppen az ellenkező irányban hatott. A jogászi dogmatika elveivel ő is tisztában volt és »okkal-móddal« alkalmazta azokat. A jogegységet egész bizalmasan chimaerának mondotta és az emberi élet kérdéseinek bírálatában nem az elvont jogeszmék megvalósítására törekedett, hanem a saját életigazságait alkalmazta. Megesett bizony, hogy ezen életigazságok érdekében erősen kellett a törvény szabályait interpretálni. Ilyenkor az ő nagy tudása kiegészítette a törvényes szabályok alkalmazásának módját és azok az ítéletek, a melyek így jöttek létre, dicsőségére váltak a törvénynek is, meg a bírónak is.

Könyvtárakat irtak már össze arról a kérdéstről, vajjon a bíró az ő jobb meggyőződése ellen is tartozik-e a törvényt alkalmazni?

A Magnaud nevével világszerte ismerik. Még a laikus közönség is tudja, hogy ezt a nagy francia bírót »le bon juge« névvel tisztelte meg az ő nemzete. Magnaud a maga bírói függetlenségét még a törvénynek is föléje helyezte, s valahányszor az ő meggyőződése a törvényvel ellenkezett, mindig a lelkiismeretét követte és mindig mellőzte a törvényt. Felmentette a tolvajt, »mivel éhezett«, felmentette a gyermekgyilkos anyát és ítéletében a büntett létrejöttéért a társadalmat tette felelőssé. Az emberiség legfenköltebb szellemei: Tolstoj, Zola és France tapsolták meg ezeket az ítéleteket.

A magyar táblairószellem sohasesem tud radikális lenni. A forradalmi és a reakcionárius gondolkodástól egyaránt idegenkedik. És Hérics Tóth János ennek a szellemnek volt egyik legnemesebb képviselője. Ő is érezte, a mit annyi nemes lélek és annyi jó szív érzett már ezen a világon, hogy a bíró lelkében néha ellentétbe jut a törvény iránt tartozó engedelmisség a benső meggyőződéssel. Ilyenkor Magnaud egyszerűen félredobta a törvényt. Hérics Tóth pedig ilyenkor a tudás erejével úgy interpretálta a törvényt, a hogyan az az ő lelkiismeretének megfelelt.

Én úgy gondolom, hogy e két fényes szellem közül a magyar járt az igazabbik uton. Mert a bírói függetlenségnek Magnaud féle felfogása csak kivételes nagy szellemeket illet. Quod licet Jovi . . . Kész veszedelem volna, ha minden bíró a Magnaud módjára alkalmazná vagy abrogálná a törvényeket. Hanem a ki maga is olyan szellem, mint a ki a törvényeket hozza, annak a kezében a törvény hajlékonyvá válik és hozzáigazodik az emberi élet igazságaihoz. Az ilyen szellem csakugyan jobban érti és jobban tudja a törvény rációját, mint a hogyan az tudja, a ki a törvényt szavakba foglalta. Az ilyen bíró kezében a törvény csak eszköz, a cél az igazság. És Hérics Tóth János ilyen bíró volt. A

ki tudja, csinálja utána; a ki pedig nem tudja, annak okosabb a törvény általános értett parancsaihoz tartania magát.

Ő tudta. És ebben a magyar jogászvilágban, melyben az ostoba német teóriák nagyképi majmolása úgy el tud vegyülni az ősi tudatlansággal, olyan kevesen vannak, a kik őt követni képesek! De vannak! És a kik vannak, azok kegyelettel és szeretettel fogják megőrizni e nagy bíró emlékét, az emberi jóság és a bírói bölcsesség mintaképét, a ki a világos magyar értelem intuícióját egyesítette az európai tudás alkotó erejével.

Zalavármegyei Gazdasági Egyesület közleményei.

A burgonya két veszedelmes betegsége.

Már a közelmúltban felhívtuk a gazdaközön-ség figyelmét a burgonya két új betegségére. Egyik a levélfodrosodás, másik a gyűrűsbetegség. Az idén mindkét betegség oly veszedelmes jelleget öltött, hogy kötelességünknek tartjuk e közlemény gyors és széleskörű elterjesztésével újból felhívni a gazdák figyelmét a burgonyatermesztés eme új veszedelmére s az ellene való védekezésmódok megismerésére.

Már évek óta jelentkezik Németországban a burgonyabokrok egy megbetegedése, amely évről-évre fenyegetőbb jelleget ölt s amely, sajnos, már hazánk egyes vidékein is, tudomásunk szerint főleg az ország északnyugati részén, el van terjedve. Levélfodrosodás néven ismerjük e bajt, amelyet a Fusarium genusba tartozó fonál-gombák idéznek elő.

E betegségnek, amely már hazánk burgonyatermesztését is erősen fenyegeti, ismertető jelei a következők: június végén, még inkább azonban július és augusztus hónapokban a burgonyatáblákon egyes növények felső levelei a levélborda mentében többé-kevésbé összehajlanak, széllektől kezdve belesodródnak s a levéllemeznek így felülre került alsó lapja a sárgától a sárgászörszibe átmenő színárnyalatot nyer s a bokor levelei felülről lefelé haladva lassan elhalnak.

A levélfodrosodás első jelentkezésekor kevés fontosságot tulajdonítottak neki, mert a beteg bokrok látszólag rendes termést adnak s a gumók sem különböztek, legalább külsőleg, az egészséges bokrok gumóitól. Ha azonban a beteg bokrok alatt termelt gumókat a köldökhöz közel kettészeliük, úgy azt látjuk, hogy az edények sárga színt öltöttek s e sárga szín, ha a gumó kihajt, átmeleg a szárrészek edényeibe is. Ha ilyen beteg gumót elültetünk, az rendszeren kikel, csak hogy a fejlődő bokrok a rendszeren valamivel kisebbek maradnak, a levelek fodrosodása és sárgászörsz színeződése korábban kezdődik s a növények korábban kezdenek elhalni. Ha ilyen beteg növényt kihuzunk a földből, még találunk ugyan gumókat a fészkekben, ezek azonban aprók, mogyoró és diónagyságúak, sőt még borsónagyságú gumók is találhatóak. A termés tehát csakély s emellett a gumók gyakran puhák s rendszeren nem is stolonákon, hanem közvetlenül a földalatti száron ülnek s apró gumók sok esetben még a fészkekben ki is hajtának.

Ha már most ezeket a fejlődésükben visszamaradt gumókat ültetjük el, ezek sok esetben ki sem kelnek, ha azonban mégis kikelnek és bokrot fejlesztenek, ezek aprók maradnak, leveleik kezdetül fogva fodrosak s a jellegzetes sárgászörsz színtől a sötétpirosig és kékespirosig a színeződés összes árnyalatait mutatják. Alkalmunk volt a betegség eme mértékét látni a pozsonymegyei pudmericzi uradalomban, ahol a beteg bokrok alatt vagy egyáltalán semmi, vagy csak borsónagyságú gumók képződtek, úgy hogy termésről egyáltalán szó sem lehetett.

Láthatjuk az elmondottakból, hogy e betegség kevésbevétele milyen károsodást okozhat a burgonyatermesztőknek. Tekintve, hogy a burgonya több iparágának, mint pl. a szesz-, keményítő-, burgonyalisztgyártásnak nyersanyagát képezi, — tekintve továbbá, hogy hazánk egyes vidékein a szegény néposztálynak legfontosabb, sőt helyenként csaknem egyedüli táplálékául szolgál, beláthatjuk, hogy mekkora veszedelmet jelenthet a burgonyatermesztés teljesen megsemmisíteni képes

eme betegség nemesak egyes iparágakra, hanem egész vidékek lakosságára nézve is.

Az egyetlen mód, amely e veszedelmes betegség leküzdésére ez idő szerint rendelkezésünkre áll, az, hogy lelkiismeretes gondossággal válogassuk ki vetési célra az egészséges gumókat. Ez osakis úgy történhetik, hogy július és augusztus hó folyamán, amikor a beteg bokrok az egészségesektől könnyen megkülönböztethetők, még künn a burgonyaföldön megjelöljük a beteg bokrokat (színes rongy rákötésével, vagy jelző-karó leszurásával), ezeknek termését külön szedjük és semmi szín alatt sem használjuk vetésre. Vetőmagul csak a teljesen egészséges bokrok gumóit szabad használni!

Ha bármi oknál fogva kényszerítve volnánk tavasszal vásárolni ismeretlen származású vető-gumókat, ez esetben — ezt különösen figyelmébe ajánljuk a burgonyatermesztőknek — nem szabad elmulasztani, hogy a vásárló nagyobb mennyiségű, kb. 100 gumót tartalmazó mintát küldjön be Magyaróvárra a növénykórtani állomáshoz megvizsgálás végett. Nevezett intézet díjtalanul végzi a vizsgálatot s értesíti a beküldőt a minta egészségi állapotáról.

Egy másik, ugyancsak veszedelmes újabb betegsége a burgonyának a »gyűrűsbetegség«, amelyet bakteriumok okoznak. Ha a beteg gumót kettészeliük, a metszési lapon a héjtól $\frac{1}{2}$ —1 cm.-nyire befelé egy többé-kevésbé teljes barnaszínű gyűrű ötlük szemünkbe, amely a gumó edényeinek romlása folytán keletkezik. Az egészséges gumó kettévágásakor is látjuk ez edénygyűrűt a bél- és héjrész közt, csak hogy e gyűrű színezetlen, semmiesetre sem barna. Ha csak nagyon kismérvű a gumó fertőzöttsége, akkor a metszési felületen nincs is meg a teljes barna gyűrű, hanem csak helyenként, főleg a köldökhöz közel vannak feketésbarna pontok vagy vonalak, amelyek bent fekszenek a gumó edényeiben, vagyis a gyűrűben s ha a köldökhöz át vágjuk ketté a gumót, akkor meggyőződhetünk, hogy e barna pontok nem egyebek, mint keresztülmetszett barna edények.

Ha a beteg gumót kiültetjük, világos, hogy a belőle fejlődő hajtások is betegek lesznek, mert hisz ezek edényei benső összefüggésben vannak a gumó edényeivel. Gyakori eset az is, hogy az ilyen gumó nem kel ki s ha kibontjuk a földből, azt látjuk, hogy a gumó külsőleg egészséges, de a belőle fejlődő hajtások elhalnak, még mielőtt a földből kibujtak volna. Ha egy ily hajtás a felszínre kerül is, ott nyomorúságosan fejlődik, a szár rövid marad s apró leveleket visel, amelyek gyakran feketepettyesek s ellentétben az előbb leirt levélfodrosodással, alulról felfelé menőleg kezdenek száradni és lehullani.

Az is előfordul, hogy kezdetben egészen normálisan fejlődik a növény, nyár derekán azonban egyik másik, avagy valamennyi hajtása áttetszővé és barnapettyessé lesz és elszárad; a beteg hajtások levelei feketés, lassan nagyobodó foltokat kapnak az ereken, összezsugorodnak és lehullanak. A most ismertetett esetben a gumótermés látszólag normális, főleg akkor, ha csak egyetlenegy hajtás beteg. Pedig éppen ezek a gumók a legveszedelmesebbek, mert általuk terjed el a betegség a következő évben.

E betegség okozói bakteriumok, amelyek valószínűleg a szárrész alsó részének repedésein kerülnek bele a növénybe. De belekerülhetnek e bakteriumok a talajból közvetlenül a gumóba is főleg akkor, ha a vetőgumókat szétdarabolva ültetjük el, ami sok helyen szokásban van.

A gyűrűsbetegség elhárítására ugyanazok az irányelvek követendők, mint a levélfodrosodásnál. E mellett arra is ügyelni kell, hogy feldarabolt burgonyagumók vetésre ne használ-tassanak.

Takarmányhiány.

Azon veszedelem, melyet az abnormis időjárás természetes következménye gyanánt eddig csak sejtettünk, a legszomorubb valóvá vált.

Hogy takarmánytermés dolgában rosszul állotunk már a nyár első felében is, az kétségtelen. Tekintve azonban azon körülményt, hogy egy-kétféle időben beállt esőzés az eddigi hiányokat lényegesen pótolhatta volna, a takarmányhiány rémével nem tartottuk szükségesnek időnk előtte a gazdákat rémíteni.

Hogy általánosságban mily foku a takarmány

hiánya, azt vázolni nagyon bajos. Mig egyik helyen valósággal inség állott be ezen a téren, addig a másik helyen csak takarmány-szükségről lehet szó.

A kormány, a törvényhatóság, a társadalmi testületek mindent megtesznek veszélybe jutott állattenyésztésünk érdekeinek megóvására, azonban sem a takarmánykiviteli tilalomnak, sem a takarmány önköltségen való szállításának nem lesz meg a kellő foganatja addig, míg a gazdák maguk össze nem fognak s közös erővel nem iparkodnak a bajból, úgy ahogy lehet, kilábalni.

Mert mit ér a takarmánykiviteli tilalom, ha a szomszédos Ausztria élelmes kereskedői és gazdái az itt-ott felesleges szalastakarmányokat még az idény kezdetén aránylag olcsó pénzen összevásárolva az orrunk előtt elviszik; mit ér a takarmányoknak önköltségen való szállítása, ha azt harmadik vagy negyedik kézből kell megvásárolnunk s a kedvezményes szállítás mintegy recompensálásul a kereskedőknek még nagyobb uzsora hasznot adunk.

Csak a gyors, együttes, közös eljárás vezet eredményre, amikor is a felesleges első kézből időben bevásárolhatók s a legkedvezményesebb árban a gazdákhöz juttathatók.

Sajnos a magyar ember ismert nemtörődömsége válságos helyzeteket, sok kapkodást s az érdekek helytelen kielégíthetőségét fogja maga után vonni. Hogy ezen állításom nem pusztá frázis, bizonyítéka annak az, hogy a gazdatársadalmi testületek tagjaiktól, vagy egyáltalán a gazdaközönsegtől eddig ugyszólván alig kaptak információt, segélyért oda fordul pedig egyáltalán nem akadt a gazdatársadalom széles rétegében.

Ha nem a gazdatársadalmi testületek, akkor kik legyenek hivatva ezen kérdés megoldására?!

A helyzet tisztázódása céljából szükséges volna mindenekelőtt azt tudni: hol, mily mérvű a takarmányhiány s az egyes gazdák milyen pótlásra vannak utalva.

A szükség törvényt bont! Szükségből sok olyan takarmány felhasználható, mely eddig azt mondhatni csak az almózáznál találta meg rendeltetését.

Hogyan tudják tehát az intéző körök, hogy egyes vidékeken, egyes községekben, főleg pedig az egyes gazdáknál a bajon hogyan lehessen segíteni, ha a fenti körülményekről általánosságban teljesen biztos tudomásuk nincsen.

Azt ne kívánja egy gazda sem, ha tél folyamán talán valakinek szalmára, a másiknak melassera vagy korpára szüksége lenne, hogy az azonnal és olcsón beszerezhető legyen s azt a legrövidebb idő alatt majorjaiba szállítva átvehesse.

Ma nagy a kereslet is. Nem szabad addig késlekednünk, míg az élelmes vállalkozók, vagy az előrelátó gazdák az összes készleteket összeszedik s ugyszólván a tenyerünkön hordott pénzért sem leszünk képesek istállóinkban éhezni állatainknak a szükséges takarmányt megszerezni.

Ha a gazdatársadalom megmozdul, ha kellő időben szervezkedik, úgy egyöntetű, kellő időbeni eljárással a kérdés a körülményekhez képest könnyen megoldható lesz.

Gondolkodásra pedig most már nincs idő. Minden gazda ma már tisztában lehet azzal, hogy fog e még akár zöld, akár gumós vagy más egyéb takarmánya teremni s tisztában kell lennie azzal is, hogy mire lesz még szüksége.

Szervezkedjünk tehát s közös bizalommal s együttértéssel forduljunk a gazdatársadalmi testületekhez s hívjuk fel azt, ha kell, kényszerítsük, hogy eme válságos időben hivatásának magaslatára emelkedve a takarmányhiány leküzdésében az első harcosok soraiba álljon.

—k—

Eladó szalmakészletek.

A Délmagyarországi Mezőgazdák Szövetkezete Temesmegyéből nagyobb mennyiségű ez évi préselt buzaszalmát ajánl megvételre.

A buzaszalma préselt állapotban az állomásokra szállítva 2—3 átlagban 2-40 koronás árban kapható.

A szállítási költség Temesmegyéből Zalamegyébe mintegy 210 fillérbe kerül métermázsánként, mely összeg a kilátásba helyezett önköltségi szállítással lényegesen devalválódni fog.

Amennyiben az egyes gazdák szükségleteiket a Zalavármegyei Gazdasági Egyesülethez beje-

elszigetelné a népet a nyugattól. míg a kereszténység beleviszi a fejlődés, az örökös haladás forgatagába.

Bőlebben senki sem szerette ezt a nemzetet. Megértette a magyarnak végzet-szerű hivatását s lángoló hittel, államférfiúi gondossággal igyekezett megadni azokat az eszközöket, amelyekkel hivatását betöltheti. Megismerte azt az igazságot, hogy a nemzetnek át kell alakulnia, hogy helyhez köthessék a nomád nép, amelyet a vándorlás megsemmisüléssel fenyegetett. Röghöz kötötte tehát a magyart s a rögből fakadt a hazaszeretet, a hazaszeretettől az egységes nemzeti érzés, amely alapja lett a magyar államnak. István tette egységessé a nemzetet a királyság eszméjével és hatalmával; ő telepítette le erre a földre, amely előbb a népvándorlás országútja volt; ő alapított államot az örökös forrongás helyén; ő biztosította a kultúra és haladás részére Magyarországot.

Vajk megkeresztelésével a bálványok alapja megingott; szent István királyi címével megszületett a magyar állameszme, az alkotmány csirái fejlődtek s kibontakozott a magyarnak egyik legerősebb vonása: a korona iránti hódolat, mert államiságunk kifejezését Szent István óta a korona képezi.

Szent István kezének áldása mindenkire árad, aki e földet hazájának nevezi: mert ő adott biztos talajt népének; ő adott fegyvert a kezébe, amellyel magát védelmezhetette; az ő keze mutatta az utat, amely évezredek államalkotáshoz vezet.

Ezért ünnepli a nagy király emlékeztét az egész magyar nemzet; ezért terjedt az ünnep nagy hatása a katolikus egyház keretein; ezért lett szent István napja nemzeti ünnep.

Emlékezzünk Magyarországot nagy királyára hódolattal s tanuljunk tőle hazát szeretni.

A király születésnapja. Augusztus 18-án volt ősz királyunk születésének 78-ik évfordulója. Ezt a napot hagyományos lojalitással ülte meg a nemzet ezidén is. És van oka a magyarnak, hogy tisztelettel gondoljon az ősz királyra s buzgón imádkozzék életéért. Mert bár sok keserűség emléke tüzödiék hosszú uralkodásának korszakához, de éreztük békére hajló szívének igaz melegségét is. Magyarország fejlődésének új korszakával úgy összefügg az ő uralkodása, hogy a nemzet kegyelettel fogja nevét feljegyezni történetének lapjaira s a fájó emlékekre megtalálja a vigasztalást királyának alkotmányos érületében. Amíg a Gondviselés Ófelségét megtartja, a nemzet sorsa nem fog válságos pontra kerülni, mert a törvény tiszteletében uralkodik népei felett.

Zalaegerszegen a király születése napján fellobogózták a középületeket; a r. kath. templomban ünnepélyes Te Deum volt, amelyen megjelentek az összes hatóságok és bíróságok tagjai s a honvéd huszár tisztikar. A huszár osztály egy díszszázada lóháton, egy százada gyalog vonult ki a főtérré, ahol mise után Tantossy Sándor őrnagy szemlét tartott. Délben a tisztikar díszlakomára jött össze a Kaszinóban.

A vármegyházról. A folyó évi szeptember hó 14-én tartandó törvényhatósági bizottsági rendes közgyűlésre, az 1909. évi megyei költségvetés megállapítása tárgyában teendő véleményes jelentés elkészítése végett, az állandó választmány ülése az 1886. évi XXI-ik tc. 17. §-a értelmében folyó évi augusztus hó 29-én, a közgyűlésen felveendő egyéb ügyek közgyűlési tárgyalásának elkészítése végett pedig az állandó választmányi ülés folyó évi szeptember hó 7-én mindenkor délelőtt 9 órakor Zalaegerszegen a vármegyház gyűléstermében fog megtartatni.

A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület igazgatóválasztmánya f. évi szeptember hó 7-én

d. e. 9 órakor Zalaegerszegen az egyesület helyiségében igazgatóválasztmányi ülést tart. Tárgyszorozat: 1. A mezőgazdasági kamarákról szóló törvényjavaslat véleményezése. 1. A G. E. O. Sz.-nek nagy gyűlésére, valamint Károlyi Sándor gróf szobrának leleplezésére kiküldendő jelölése. 1. Folyó ügyek, indítványok.

Királyi kitüntetések. Ófelsége a király Boér Sándor alezredesnek, a pécsi 8-ik honvéd huszár ezred parancsnokának a katonai érdemkeresztet, Dondon Olivér ezredesnek a nagykanizsai 20. honvéd gyalogezredben és Lauschmann Jenő létszám feletti I. osztályú századosnak a nagykanizsai 20. honvéd gyalogezrednél, beosztva a vezérkarhoz, a katonai érdemkeresztet adományozta; gömörpanyiti Bodó Pál, Lederer Miksa és Weidner Diesel Ernő I. oszt. századosoknak a nagykanizsai 20. honvéd gyalogezredben legfelsőbb megelégedését nyilvánította; — Hammer Béla törzsrörmesternek a 20. honvéd gyalogezredben a király a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta.

Aranymise. Mestries Gábor dráskoveci plébános, a muraközi papság tisztelt alakja mult héten ülte pappá szentelésének félszázados jubileumát. Az ünnepélyen nemcsak a plébánia hívei, hanem a jubiláns pap tisztelői és barátai is részt vettek.

Gyászír. Török Pál belicai kántortanító 44 éves korában váratlanul meghalt.

Uj tisztek. Fontos terminus a katonai iskolákban augusztus 18-ika. Ekkor cserélik fel a növendék ruhát fényes uniformissal az akadémiát végzett ifjak, megkapják az aranyos kardbojtot s felelősköznék igazi katonáknak. Ezidén két zalaegerszegi ifju is van az új tisztek között. Trsztyánszky Géza, Trsztyánszky Ödön vármegyei árvaszéki elnök fia, a Ludovica Akadémiából mint honvédhuszár hadnagy, Ruzsicska Béla, Dr Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő fia pedig a módlingi műszaki akadémiából, mint tüzérhadnagy léptek ki. Kívánjuk, hogy egész pályájuk olyan legyen, mint az a boldog, derűs nap, amelyen először vették fel a tisztí egyenruhát.

Az iparos ifjak önképző egyesületének jubileuma. A zalaegerszegi iparos ifjak önképző egyesülete mult vasárnap ülte fennállásának 25 éves évfordulóját. Ritka dolog ilyen szerény körben mozgó egyesületnél, hogy ily szép multra tekinthet vissza; s büszkéik lehetnek alapítói, volt és jelenlegi tagjai arra, hogy ők már negyedszázaddal ezelőtt sorakoztak annak az eszmének zászlaja alá, mely csak mostanában kezdi hódító körutját járni; s ez nem egyéb, mint a kultúra eredményének a társadalom legszélesebb rétegeire való kiterjesztése. Reggel 9 órakor ünnepi misére vonult zászlója alatt az egyesület, a menethez utközben csatlakozott a katolikus legényegylet zászlóval kivonuló küldöttsége. A misén Kun Vilmos, a katolikus legényegylet elnöke, Te Deumot intonált. 11 órakor az ipartestület nagy termében díszközgyűlés volt, melyen megjelent Korbai dr. polgármester, Udvardy Ignác, az egyesület első elnöke, Bódy József, ki az egyesületnek leghuzamosabban, 7 esztendeig volt elnöke; azonkívül megjelent az egyesület védnöke, az ipartestület, a testvéregyesületek; a kath. legényegylet, s a kereskedő ifjak köre, azonkívül számosan a város intelligenciája közül. Kulesár Gyula főgimnáziumi tanár elnöki megnyitójában vázolta az ünnep jelentőségét. Hangsúlyozta, hogy a nemzeti egység öntudata, mely a nemzetet elhatároló tettekre képesíti, csak úgy fejlődhetik ki, ha vannak fogalmak, melyek a nemzet összes rétegeinek elméjében egyformán világlanak; ha vannak érzések, vágyak, törekvések, melyek mindenki szívét egyformán hevítik; ha vannak emlékek, melyek mindenkivel közösek. Beszéde végén felszólította Balaton Sándor társelnököt, hogy dolgozatát, az egyesület 25 éves történetét, olvassa föl. Főlemelő érzésekkel hallgatták a tagok az egyesület sorsának érdekes változásait, hogyan hozta össze a családtalan iparossegédeket, hogyan teljesítette a betegségleyezés nemes munkáját, hogyan iparkodott tagjait műveltségben, jó erkölcsökben gyarapítani. Méltatta a derék dolgozat a vezető férfiak érdemeit: Udvardy Ignác, Balaton József volt apát, Bódy József, Papp Alajos elnökök, Jády Károly jelenlegi pénztárnok igazán derék munkát végeztek s igaz érdemei voltak annak is, ki fölött a felolvasó szerényen át akart siklani: Balaton Sándornak. — Kulesár Gyula

elnök azzal zárta be a közgyűlést, hogy megköszönte Balaton Sándornak nagy szorgalomra valló felolvasását s reményét fejezte ki, hogy az egyesület alkalmas kerete lesz a jövőben a népakadémiának, amit mostanában az egész művelt világon szervezni iparkodnak. Délután 1 órakor bankett volt a kaszinó nagytermében, ahol lelkes felköszöntők hangzottak el s vidám kedvben, cigányzene mellett 4 óráig voltak együtt azok, akik a közgyűlésen képviselve voltak.

Tűzoltók ünnepélye. Szép ünnepséget rendezett Szent István napján a zalaegerszegi önkéntes tűzoltó egyesület az őrtanya udvarán. Ekkor tüzték ugyanis föl Breisach Sámuel tiszteletbeli osztályparancsnok mellére a 25 éves szolgálati érmet. Az ünnepség délután 6 órára volt hirdetve, de már azt jóval megelőzőleg gyülekezett a közönség s elfoglalta a részére fenntartott helyet. Mialatt a választmány ülésezett, két csapattiszt a jubiláns lakására ment és az ünnepség színhelyére kísérte, ahol családja is megjelent. Itt a csapat arcvonala előtt, a fő- és alparancsnok között állva, üdvözölte őt Boschán Gyula egyleti elnök, méltatva a jubilánsnak az önk. tűzoltó egyesület körében szerzett érdemeit. Kiemelte a szolgálati érem hármas jelentőségét s buzdította, hogy ajövőben is az eddigi energiával, odaadó szeretettel s buzgósággal szolgálja ennek a nemes emberbaráti egyesületnek az érdekeit. Mialatt az elnök feltűzte az érmet, a csapat tisztelgett és a kürtösök diszjelt adtak. Meghatottságtól remegő hangon mondott köszönetet a jubiláns az őt ért kitüntetésért, ígérve, hogy ezentul is lelkes híve lesz annak az eszmének, amelyet már 25 év óta szolgál. Miután a csapat megvendégelése iránt tett intézkedést, a parancsnokságot s több barátját az „Arany Bányán” kerthelyiségébe hívta meg barátságos lakomára, a melyen több felköszöntőt mondtak, kívánva, hogy Breisach Sámuel ur az adományozott 25 éves szolgálati érmet jó egészségben fiatalos kedéllyel számos éven át viselje.

Automobil baleset Tárnokban. E hó 15-én délután egy kincstári automobil, melyben a hadsereg automobil osztályának egy századosa és egy vezérkari százados ültek, közvetlen Tárnok alatt az egyik első kerék összetörése következtében az út melletti árokba zuhant. A tiszteknek semmi bajuk sem történt, sőt a balesetnek mulatságos része is volt, mert míg a bogár és a gépész az ökrök által kivontatott autó kijavításával foglalkoztak, a tisztek a vendégszerető Stádel családnál nyertek a balesetért kárpótlást; s midőn másnap reggel tovább utaztak Wien felé, magukkal vitték egy példás magyar házigazda szivességének kellemes emlékét.

Cselédjutalmazás. Riba Ferenc misefai gazdasági cselédnek a földművelési miniszter 100 K jutalmat és díszoklevelet adományozott, hosszú és hűséges szolgálatainak elismerésül. A kitüntetés szép ünnepély keretében adták át a derék cselédnek. Bosnyák Géza földbirtokos, Riba Ferenc gazdája házában díszes vendégsereg jött össze. Részt vett az ünnepélyen gróf Batthyány Pál főispán nejevel együtt, Árvay Lajos alispán, Pálffy László paocai főszolgabíró, ifj. Thassy Imre felsőrajki földbirtokos stb. Az ünnepélyt Pálffy László főszolgabíró nyitotta meg, majd ifj. Thassy Imre intézett szép beszédet a kitüntetett cselédhez s az összesereglett néphez, végül Árvay Lajos alispán mondott hűségre, becsületre munkára buzdító szavakat. Riba Ferenc meghatva köszönte meg a kitüntetést és az előkelő vendégek érdeklődését. Ünnepség után Bosnyák Géza vendégszerető házában lakoma volt.

Ez évben a miniszter a következő zalamegyei cselédeket tüntette ki: Antal Imre Szentantalfa, Horváth István Hóttó, Németh Lajos Kustány, Pap Péter Bánokszentgyörgy, Balog János és Dömötör Ferenc Eötvös, Németh János és Németh Mihály Csabrendek, Orbán József Zalaegerszeg, Kocsis Péter Tapolca, Takács Ferenc Neszelej és Riba Ferenc Misefa.

Népgyűlések. Muraközben írják, hogy Jurák Zvoimir, a hirhedi pap a hatóságnak való előleges bejelentés nélkül népgyűléseket rendez, amelyeknek természetesen más a cégére, mint amilyen a tartalma. Legutóbb az képezte a szívük fájdalmát, hogy a Mária Bisztrioéről visszatérő buosusoktól a hatóság elszedette a horvát jelvényeket. De megvádolták a hatóságokat azzal is, hogy több adót szednek, mint amennyi ki van vetve. Az egybegyűltek azután

elhatározták, hogy csak azért is elmennek Bisztriciére és teleaggatják magukat horvát jelvényekkel. Ezek történeke a szemünk láttára és füleink hallatára.

Jótevény hagyomány. Baumgartner József zalaegerszegi molnármester, aki e hó 15-én meghalt, a földmives egyletnek 50 koronát hagyományozott. Az elhunyt emléke iránti kegyeletét ezután is kifejezi az egylet vezetősége.

Tapolczáért. Az Almádi Kör Almádiban a gyógyteremben, a tapolezai tüzkárosultak javára augusztus 15-én özveggy gróf Zichy Hermanné urnő közreműködésével hangversenyt és műkedvelői előadást rendezett. Báró Hornig Károly veszprémi megyés püspök a tapolezai tüzkárosultaknak 2000 K segélyt adományozott.

A fényes kard és az aranyzinór. Az ideai hadgyakorlatok alkalmával a huszárok kardját valami zöldes színű lakkal mázolják be, hogy ne csillogjon. A nagy tömegben felvonuló huszárság kardjának csillogása messziről meglátszik s elárulja az ellenség közeledését. Ezt akarják a mázzal elkerülni. Mult héten már a zalaegerszegi huszárok kardjait is bemázolták. Hir szerint a honvéd lovasság fehér mentepremjét és fehér csákóforgóját is feketével cserélik fel, a közös lovasság ruháját pedig átalakítják. Terv szerint a lovasság minden részének egyforma tábori egyenruhája lesz, amely az egyes lovas csapatoknál csak csakély eltérést fog mutatni. A közös lovasság eddig egyenruha tekintetében három részre oszlott: tizenhat huszárezredre, amely a Magyarországból sorozott lovasokat foglalja magában, tizenöt dragonos és tizenhárom ulánus ezredre, amelyekben osztrák katonák szolgáltak. Az új egyenruha alighanem azt fogja jelenteni, hogy a huszárok elvesztik attilájukról a zsinórzatot, amely által azok magyaros színezetet nyertek s egyformává teszik őket az osztrák lovasokkal.

A lakbér. A kormány tudvalevőleg a tisztviselők lakbérének szabályozását vette tervbe, mert a lakberek aránytalanul voltak megállapítva és nem feleltek meg a változott viszonyoknak. Egyes városokra nézve történtek ugyan időről időre intézkedések, a zugolódás azonban folytonosan tartott s ugyiszólván állandó volt a lakberek felemelése iránti mozgalom. A kérdés tehát megérett a gyökeres rendezésre. Az adatokat a kormány az egész országban összegyűjtette. A három szobás lakások átlagos bére szolgálna a lakberek megállapításának alapjául. Érdekes jelenség, hogy az adatgyűjtés majdnem mindenütt váratlan eredményre vezetett. Az adatokat ugyanis a lakbér bevallások alapján szedték össze, a bevallott bérek pedig sok esetben nem felelnek meg a tényleges állapotnak s az adóalap eltitkolások miatt a tisztviselők elesnek a lakbér méltányos emelésétől. Zalaegerszegen pedig kiderült, hogy alig van egészséges háromszobás lakás. Ami van, az méregdrága ugyan, a rozoga viskók nedves lakásainak alacsony bére azonban lenyomja az átlagot s így Zalaegerszeg a II. lakbérosztályból esetleg a harmadikba kerülhet. Reméljük azonban, hogy a miniszter tekintetbe fogja venni az itteni lakásüzérítkeket s a várost meghagyja a második osztályban, hogy a magasabb lakberek által a tisztviselők lakások építését elősegítse. A keszthelyi áll. tisztviselők érdekében a Balatoni Szövetség egy feliratot intézett Wekerle Sándor miniszterelnökhöz, hogy Keszthelyt a lakbérosztályok megállapításánál, mint fürdővárost, a II. lakbérosztályba sorozza. Megemlíti a felirat, hogy Keszthelyen, ahol aránylag sok tisztviselő van, oly drágák a lakások, mint bármely nagy városban. Természetesen ez azért van, mert a gazdag fürdőzők alku nélkül fizetnek a nyári hónapokban a lakásokért annyit, mennyit egy tisztviselő egész évre is alig tud fizetni.

Tartalékosok. A mult héten bevonultak a zalaegerszegi honvédszár osztály tartalékosai. Vidám rezervisták gyülekeztek a kaszárnya udvarán, ahol megkapták az angyalbórt s a vállalkozóktól beszédett lovakat. A nagybajszú öreglegényeknek egy kissé nehezebb esett a huszár élet; egyik másik el is szokott már a lovaglásról, fegyvelemről; de két nap mulva már rendben volt minden. A tartalékosokat egy kettőre helyre agyusztálták s a koozi elől kifogott paripák az első kurtjelre beletalálták magukat a változott helyzetbe. A rezervisták nagy részét magánháznaknál helyezték el, a menázsit szabad

konyhán főzik a régi vásártéren s a ringliszpil körül élénk az élet. Az öreg gyerekek is szívesen eldévajkognak a városi fehérréppel, pedig ki tudja, mennyire szomorkodik otthon az asszony urának nehéz sorsa miatt. — A huszárok 26-án mennek a királygyakorlatra és szeptember közepe után térnek vissza.

Kevesebb lesz a pótdadó. De nem Zalaegerszegen, hanem Keszthelyen, ahol a község költségvetése szerint a pótdadó mindössze 45%, vagyis 5%-al kevesebb, mint eddig. Boldog város, amely az adóját leszállíthatja.

Megölte az öreg apját. Varga Gergely botfai lakos háziasztos természetű, részeges ember volt. A munkát nem szerette s ha pénzre tett szert, azt menten elitta. Családja valósággal meggyűlölte az öreget, aki pazarolt, ivott, verekedett. Vargának van egy 18 éves unokája, Bali István, akinek sok szomorú órát szerzett öregapjának rettenetes szenvedélye. A legény lelkében borzasztó elhatározás érelődött meg. Elhatározta, hogy elteszi az öreget láb alól. Minden jel arra vall, hogy már régen készült rettenetes tervnek keresztülvitelére. Mult héten azután hideg vérrel végre is hajtotta azt. Varga a hegyre ment, unokája utána osont s a hajlékuál agyonütötte. A holttestemet levonszolta a gyepűbe, ahol másnap megtalálták. Balit elfogták.

A vadászok. Péter József osesztregtomaji gazda eljárógatott gróf Festetics Tassiló erdeibe vadászni. Nem egy őz és szarvas vándorolt már Péter konyhájába. A minap ismét lesre indult az orvvadász. Maga melé vette Penteli Lajost, aki még tapasztalatlan legény ugyan, de a hajlandóság nem hiányzik nála. Éjszakának idején kimentek az erdőre, de csak egyik tért vissza: Péter József. A legény ott maradt halva. Hulláját harmadnap találták mega az erdőőrök. Pétert elfogták s a vadászok azt vallja, hogy társától elvált, nem tudja, mi történt vele. Valószínűnek látszik, hogy Péter véletlenül agyonlőtte a legényt s holttestét az utra vonszolta, hogy könnyebben megtalálják.

A két feleség. Egy férjétől elvált asszony, Jurisák György eselédember hites felesége, elindult keresni az urát. Rá is talált a nyomára valahol Somogyban, ahol Göllöncsér György név alatt szolgálgatott. Az ember már nem volt ott, betegesen eltávozott Nagykanizsa felé, de az asszony talált egy másik nőt, aki szintén Jurisák-Göllöncsérnének állította magát, mert hogy őt is nőül vette az érdames férfi, de csakhamar elkergette. A két asszony boszut esküdött a hitlen ellen s miután a kanizsai kórházban feltalálták, feljelentették a bíróságnál. A kétnejű férfi már a fogházban ül.

Gazdák figyelmébe. Gazdáink körében előnyösen ismert a Clayton és Shuttleworth gépgyáros cég, amelynek világhírű gépeiből sok van magyarországi gazdaságokban elhelyezve. A gyárnak mai számunkhoz esatolt hirdetésére felhívjuk a figyelmet.

A halál torkában. A falusi gyermekeknek az a rossz szokásuk, hogy a vasuttestre mennek játszani, ahol nem ritkán veszélynek teszik ki magukat. A minap Pozva községből több gyermek szintén a vasuti töltésen játszott, a sinekre feküdtek és hallgatták a vonat dübörgését. Köztük volt a község birájának, Német Gábornak két éves fia. Utóbb a nagyobbak eltávoztak onnan, csak a kis Német fia maradt a töltésen s társait utánozva, a sinekre hajtotta fejcsékjét. Akkor jött éppen a vonat. Olasz János vasuti őr látta, hogy a gyermek élete veszedelemben forog, a vonat mindinkább közeledik, helyét azonban nem hagyhatta el. Gyermekéi után kiabált, hogy azok távolítsák el a fiút. Az őr egyik fia az utolsó percben — a vonat alig néhány méternyire volt már — kapta el a sinekről a kis gyermeket.

Megrugta a tehen. Marhákat vágtak a közvágóhidon, a hol többek között Tutzenberger Lajos mészáros legény is segédkezett. Közben egy vad tehenet is hajtottak a vágóhidra, a melyhez alig mert valaki közelíteni, kivéve Tutzenberger Lajost, a ki megmarkolta ugyan a tehenet, ez azonban mégis úgy rugta oldalba a bátor mészarost, hogy egyik bordáját eltörte.

Megvert háziszolga. Gutjár Mihály, az »Arany Bányák« szálló háziszolgája valami fölött öszveszett a vasuti állomáson több bérkocsissal, a kik Gutjárt alaposan helybenhagyták és rajta könnyű testi sértést ejtettek. Sérült panaszára

a verekedő bérkocsisok ellen megindították a büntető eljárást.

Lezárt községek. Kaszaháza és Gébárt községekben a sertésvész járványszerűen fellépett, minek következtében a hatóság zár alá helyezte ezeket a községeket.

Vásáráthelyezés. A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy Zalalövőn augusztus hó 29-ére eső országos vásár kivételesen augusztus 31-én tartassék meg.

Óra lopás. Egyik zalaegerszegi órás üzletéből elloptak egy kettős fedelű 64 korona értékű, arany férfi órát. Károsult följelentése folytán a rendőrség erélyesen nyomozza az ismeretlen tettes kilétét.

Rajt vesztett. Pálos Sándor gutorföldi lakos bejött a városba, hogy itt elszegődjék. — Akadt volna ugyan helye, de válogatós természet miatt a kínálkozó helyek egyikét sem foglalta el, hanem napokon át esavargott. Ezt megtudta a rendőrség, előállította s ekkor kiderítették róla, hogy a nála levő zsebrát korábban ugy lopta egy eseléditől. Pálost ezen beismerő vallomása alapján átadták a bíróságnak.

A szerelmes legény. Kineser János szolgalegény megismerkedett a városban szolgálatban álló Péter Juli eselédleánnyal. Az ismeretség a fiatalok között hamar beusó viszonyvá vált s a legény gyakran találkozott szive választotijával. Ilyen találkák alkalmával a házasság gondolata is felmerült a fiatalok között s Kineser János szívesen ígérte meg a leánynak, hogy feleségül veszi. Amde mint mindenhez, a házassághoz is pénz kell, a szerelmes leány pedig az ígért házasság reményében szívesen adott a legénynek pénzt, hol kevesebbet, hol többet. Mikor Kineser János ilyen módon 50 koronát kiesalt a leánytól, a kapufélfánál hagyta és a városból eltűnt. Most nyomozzák.

Anyakönyvi kinevezés. Vármegyénk főispánja a taliándörögdi anyakönyvi kerületbe Nusal Józsefet anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki.

Lopás a bucsun. A Beesaliban megtartott bucsun sok vendége akadt Szalóky Géza vendégülönsnek. Amig a gazda vendégeivel volt elfoglalva, Hegyi Imre Szalóky Géza koresmáros üzlethelyiségébe ment, ott összecsomagolt 18 db 10 filléres, 6 db 5 filléres szivart. 37 db cigarettát egy gyertyát és egy jókora darab szalámit és el akart vele illanni, a mikor észrevették és átadták a rendőrségnek.

Talált kulcsok. Két nagyobb alaku lakás kulcsot találtak az utcán s átadták a rendőrségnek, ahol jogos tulajdonosa a hivatalos órák alatt átveheti.

Piaczi áraink a legutolsó hetivásáron 100 kilogrammonként

	minőség szerint	Kor. 1908	Kor. 1907
búza		21-60	—
rozsa		17-60	—
árpa		16-—	—
zab		15-50	—
kukorica		—	—

Nyílt levél.

▲ Zalavármegyei Jegyzői Egyesület Tekintetes Elnökéhez!

Minden kisebb nagyobb család életében, minden község történetében vannak öröm, de sajnos gyásznapok is. Községünknek az örömnapokból kevés, de annál több jutott a gyásznapokból. Rövid tíz év leforgása alatt harmadizben teljesítettük azon szomorú funkciót, melytől más községek több évtizedeken keresztül mentesek. E hó 10-én töltetett be ugyanis Zalaszentmihály és Pölöske egyesített községekben a körjegyzői állás, mely állás elnyeréséért 12 pályázó jelentkezett. Nem tudom öröm avagy gyásznak jelentsem-e e napot! Zalában 16 éve működöm. Sok választáson megfordultam, hallottam ügyes, okos, talpra esett beszédeket, — tisztesség határai között ígéreket, de ily dics-telen fegyverekkel küzdő tábor, még nem láttam. (Tisztelet a kivételeknek.)

Az 1906 évben megejtett választáson csak egy pályázó feledkezett meg magáról. Ez ugyanis

megválasztása esetére egy drb 1000 koronás kötelezvényt állított ki egyik tekintélyesebb szavazónak. Ezen tette által azonban teljesen lejárt magát, becsületes embereink jóindulata elfordult tőle, úgy hogy számításba sem jött.

Most azonban az ily alakok száma szaporodott. Elszorul a szív, amidőn látja, hogy oklevéllel bíró intelligens emberek némelyike mily alacsony fokra tud lesüllyedni, hogy a választó közönség szívébe, a másik pályázó társa iránti rágalommal — az egyenlenség üszkét saját Énjének előre tolásával beledobja. Elszomorodik minden jóérzésű ember, ki végig nézi a tanult, az iskolázott kilineselő táborát, — ki hallgatja a nagy Józsuát, ki a községeket s azok polgárait az ígéret földére bevezetendő. Gondolkodóba esik az ember, hogy ha ez így tart, hova lesz a megtisztelő állás tekintélye? Hova tűnik a bizalom az emberek szívéből azok iránt, kik feltétlenül bizalmat érdemelnek?

Bizony mondom gyász nap ez, nemcsak a községre, hanem gyásznap arra a tekintélyes egyesületre is, a mely előtt egy a felsőbb köröknek, valamint az alsóbbaknak is az elismerés, tisztelet és hála zászlóját meg kell hajtani — melynek élén Tekintetesség áll. Hogy tiszta képet alkothasson a nálunk lefolyó harerről, felsorolok néhány dolgot. Egyik pályázó ur, emberei által tele kürtöltette a községeket, hogy X. Y. pályázó beteg, kehes sib. meg ne válasszák, mert betegsége esetén a helyettesítés igen sokba kerül s azt mind a községeknek kell fizetni. Istenem, mintha a most egészségeset az Ur keze nem látogathatná meg. Emberei kaucióit ajánlottak fel, hogy három évig semmi hiba sem fog történni. Hát a többi évekre nem számítottak? A másik pályázó ur azon ígéretet tette, — hogy az utadót 6 koronáról 4 koronára leszállítja, senkit föl nem jelent — az előjáróságnak egy évig ingyen dolgozik, de kikötötte, hogy írásba foglalt fentebbi ígéreteket uri embernek meg ne mutassák. A harmadik pályázó ur, tudva jól, hogy a községek jegyzői lakkal nem rendelkeznek — felajánlotta, hogy az általa beszerzendő telken jegyzői lakot épít, ezenkívül 600 esetleg 1000 korona ovadékat tesz le, netaláni hiba esetén a szükségesek fedezésére.

Járásunk szeretett főbirájának szavai szerint „Tisztesség és becsületesség“ a jegyzőnek a legfőbb ékessége.

Legyen szabad kérdezni, hogy azok a pályázó urak, kik ily eszközökkel dolgoztak, meggondolták-e, mielőtt kérvényeiket benyújtották, e szavak jelentőségét? Ily értelemben eltelve szívükben, kérték-e szavazó polgártársaik bizalmát? Meggondolták-e, hogy ezek nélkül képesek lesznek-e a rájuk ruházott szép és magaslatos feladatot teljesíteni?

Nem hiszem! Nem hiszem! Mert hisz pályájuk kezdetén romlott szívvel léptek azok elé, kiknek hosszú időközön át ügyük pontos és lelkiismeretes vezetésére vállalkozni óhajtottak.

Nagy hanggal, ígérekkel s tisztességtelen fogásokkal képesek ugyan a becsületes, józan gondolkozású népet eltántorítani s maguk részére hódítani és abban az öröm mámorban, hogy a sokat ígérő, ékesszavú jelölt győzött, megfélekeznek minden egyébről, később kialudva a mámort, ébrednek a szomorú valóra. S mi történik utána? Kezdődik a suttyogás, jelentgetés, a viszálykodás, mely egy a felsőbb hatóságokra, valamint a felekre sok kellemetlenséggel jár.

Mind Ezeket becses tudomására adva nem mulaszthatom el, hogy figyelmét fel ne kérjem arra, hogy ezen viszály állapotok megszüntetése iránt mozgalmat indítani sziveskedjék. Maradok Tekintetes Elnök Úrnak kiváló tisztelője Zalaszt Mihály, 1908 aug. 13-án Németh Jenő íg. tanító.

Iskolai értesítések.

A zalaegerszegi állami főgimnáziumban a javító, pótló, felvételi és magánvizsgálatok aug. 30-án reggel 8 órakor kezdődnek. E vizsgálatokra az illető tanulók hozzák magukkal előző iskolai bizonyítványukat.

A beírások a jövő isk. évre szept. 1—3-ik napjain lesznek. A tanulók felvétel céljából a szülő vagy gyám kíséretében tartoznak az igazgatóságnál jelentkezni a következő okmányokkal: 1. az előző évben nyert iskolai bizonyítvány, 2. újraoltási bizonyítvány. Oly tanulók, akik előzőleg iratkoznak be az intézet bármely osztályába, születési bizonyítványt is hoznak, akik pedig az előző évben is tanulói voltak az

intézetnek, bemutatják a rend- és fegyelmi szabályokat.

Akik az I. osztályba kívánnak felvételt, jelentkezzenek az első beírási napon, szept. 1-én, hogy az osztályok esetleg szükséges párhuzamosítása iránt kellő időben lehessen lépéseket tenni.

Beíratáskor felvételi és egyéb díjak címén 15 K 30 f fizetendő. E díjak fizetése alól senki sem menthető fel. Izraelita tanulók ugyancsak a beíratásnál hittani díj 8, vidékiek 12 K fizetnek.

Az egész évi tandíj 60 K, mely négy 15 K részletben fizethető; az első részlet legkésőbb októ. 15-ig. Jó előmenetelű szegénysorsu tanulók szept. 15-ig az igazgatósághoz tandíjmentességért folyamodhatnak.

A tanév megnyitása szept. 4-én lesz. Szept. 5-re a tanulók lássák el magukat a szükséges tankönyvekkel s hozzák el magukkal az iskolába, hogy használhatóságukról az osztályfőkö meggyőződhesse. Az igazgatóság figyelemzeti a t. szülőket és a tanulókat, hogy régiebb kiadású, rongyos és telefirkált könyveket ne vásároljanak, mert ily könyveket az iskolában használni nem szabad.

A zalaegerszegi állami felső kereskedelmi iskolában a tanulók beírása az 1908—1909-ik tanévre szeptember hó 1., 2. és 3-ik napján történik, d. e. 8—12-ig és d. u. 2—4-ig az igazgató irodájában. A tanévet ünnepélyesen szeptember 4-én reggel 8 órakor nyitjuk meg.

A beíratás alkalmával a tanulók a szülőik vagy azok helyettesének kíséretében, megjelenni és az előző évről szóló iskolai bizonyítványukat beadni; azok pedig, akik ezen tanintézetnél első ízben iratkoznak be, az újraoltásról szóló orvosi bizonyítványt, valamint keresztlevelüket, illetőleg születési bizonyítványukat bemutatni tartoznak.

A felső kereskedelmi iskola alsó osztályába csak olyan tanuló jelentkezhetik a felvételre, aki a középiskola vagy polgári iskola négy alsó osztályát minden tantárgyból (a latin nyelvtől eltekintve) nyilvánosan vagy magánúton sikerrel elvégezte és erről szabályszerű iskolai bizonyítványt mutat fel. Tizenhét évesnél idősebb tanuló felvétele felett a tanári testület határoz.

A tandíj egy évre 50 K, melyet két, kivételesen négy részletben is lehet fizetni; ekkor az első részlet a beíratás alkalmával, a második december 1-ig, a harmadik március 15-ig, a negyedik május 1-ig befizetendő. Oly tanuló, ki az illető tandíjrésztet a záros határidőig le nem fizeti, az intézetből kitiltandó, tekintet nélkül a mulasztást előidéző körülményekre. (Szabályzat 14 §-a).

A tandíjon felül minden tanuló kivétel nélkül a beíratás alkalmával 10 K felvételi díjat, azonkívül az izraelita vallású tanulók, ha helybeliek 8 K, ha vidékiek, 12 K hitoktatási díjat is fizetnek. A betegsegélyző díja 2 K; — e díjért a beteg tanuló a tanév folyamán gyógykezelésben részesül.

Nem kötelezett tantárgyak tanulásáért (gépírás, gyorsírás) külön 10—10 K díj fizetendő.

Szegénysorsu, jó magaviseletű tanulók tandíjmentességért csak abban az esetben folyamodhatnak, ha a megelőző évi iskolai bizonyítványukban a rendes tantárgyakból több vagy annyi jeles és jó jegyük van, mint elégséges.

Tandíjmentességért a kérvény az igazgatóhoz adandó be szeptember 15-ig.

A kérvényhez csatolandó az előző évi iskolai bizonyítvány, valamint egy évnél nem régiebb keletű szegénységi vagy vagyontalansági bizonyítvány annak a községnek az előjáróságától, mely községben a tanuló szülei vagy gyámja állandóan laknak.

A tandíjmentességben részesülő tanulók az iskolai segítő egyesület részéről a szükséges tankönyveket kölcsön kapják.

Intézetünkbe felvett tanulókat egyuttal figyelmeztetjük, hogy régi, piszkos, telefirkált vagy tépelt könyveket egyáltalában ne vegyenek. Minden tankönyvből a legújabb kiadást kell megszerezni. Az előírásból eltérő kiadású könyv használata tiltva van.

Zalaegerszegen a tanulók teljes ellátása 40-70 K-ért kapható. A szállás felfogadása csak az igazgató tudtával és beleegyezésével történhetik meg.

A zalaegerszegi állami felső kereskedelmi iskolával kapcsolatban az 1908/9-iki tanévben női

kereskedelmi tanfolyamot nyitunk, ha arra 30-an beiratkoznak. A beírások szeptember 1, 2, 3 és 4-én lesznek az igazgatói irodában.

A női kereskedelmi tanfolyamba oly növendékek vétetnek föl, kik a polgári vagy felsőbb leányiskola és leánygimnázium negyedik, vagy a felsőbb leányiskola második osztályát sikerrel végezték, avagy megfelelő előképzettségüket a magyar nyelvből, számtanból és földrajzból felvételi vizsgálatokkal igazolják.

A felvételi vizsgálatnál megkívánandó; 1. a magyar nyelv ismerete alak- és mondattanilag és jártasság a fogalmazásban; 2. a számtanból jártasság a négy alpműveletben egész és törtszámokkal s a hármasszabályhoz tartozó feladatok megfejtése; 3. a földrajzból Európa, különös tekintettel Magyarországra, továbbá Azsia és Amerika leíró földrajza általános vonásokban, Afrika és Ausztrália átnézetileg.

A női kereskedelmi tanfolyam célja: azon kereskedelmi szak- és irodai főbb ismeretek valamint gyakorlati ügyeségek elsajátítása, a melyekre az életben a nőknek akár mint könyvvivőnek, pénztárnokoknak, levelezőknek s egyéb üzleti alkalmazottaknak, akár mint a család tagjainak, pl. az üzletben az apa vagy férj helyettesítése alkalmából, vagy a háztartásban szükség van.

A női kereskedelmi tanfolyamban tanítandó tárgyak: A) Rendes tantárgyak. 1. Kereskedelmi számtan. (3 óra.) 2. Könyvvitel. (3 óra.) 3. Kereskedelmi és váltóismeret. (1 óra.) 4. Irodai munkálatok és kereskedelmi levelezés. (3 óra.) 5. Német nyelv és levelezés. (2 óra.) 6. Kereskedelmi földrajz és áruismeret. (2 óra.) 7. Gyorsírás. (3 óra.) 8. Szépirás. (1 óra.) B) Rendkívüli tantárgy. Gépírás. (2 óra.)

A felvételi díj 10 K, az évi tandíj 100 K, mely összeg évnegyedenként, kivételesen havi részletekben, előre fizetendő.

A tanfolyam növendékei állandóan női felügyelet alatt vannak.

Zalaegerszeg, 1908. augusztus 21-én.

A felsőkereskedelmi iskola igazgatósága.

A zalaegerszegi állami polgári leányiskolánál a rendes és magán tanulók felvétele és beírása szept. 1, 2, 3, 4 és 5-én délelőtt 8—12 óráig történik, még pedig a következő sorrendben: 1 és 2-án a két első osztály, 3-án a második, 4-én a harmadik és 5-én a negyedik osztály. Magán vizsgák aug. 31-én délelőtt, javító vizsgák pedig szeptember 2-án délután 2 órakor lesznek. A tanév ünnepélyes megnyitása szept. 7-én reggel 8 órakor »Veni Sancte«-val veszi kezdetét. A rendes tanítás szeptember 9-én reggel 8 órakor kezdődik.

A tanuló szülei vagy azok helyettesének kíséretében személyesen tartozik a beíratáskor megjelenni. Akik először iratkoznak be iskolánk bármely osztályába, az iskolai bizonyítványon kívül keresztlevelet, illetve születési (vagy anyakönyvi kivonat) bizonyítványt is tartoznak bemutatni.

A polgári leányiskola I. osztályába oly növendék vehető fel, aki életének 9 évét betöltötte s az elemi iskola negyedik osztályát sikerrel végezte. Tandíj egész évre 12 K, felvételi díj 2 K, értesítői díj 1 K, hozzájárulási díj az orsz. tan. nyugdíjintézet céljaira 30 f, tintapénz 20 f. A francia nyelv tanításáért havonként 2 K fizetendő. Ingyen tankönyvek használatáért 1 K 20 f. kell fizetni az »Ifj. Segítő-egyesület« gondozójánál. A szegénysorsu, példás magaviseletű és jó bizonyítvánnyal bíró tanulók egész, vagy féltandíjmentességben részesülhetnek. Tandíjelengedésért csak a növendék szülője, vagy helyettese folyamodhatik. A szegénységi és iskolai bizonyítvánnyal felszerelt kérvényeket Zalaegerszeg kir. tanfelügyelőjéhez kell oimezni s a beíratás alkalmával az igazgatónál beadni.

A tanügyi pályán működők, valamint állami tisztviselők és katonák szegénységi bizonyítvány nélkül folyamodhatnak tandíjelengedésért, de akkor a kérvényre 1 K bélyeget, a mellékletekre pedig 30 f. bélyeget kell ragasztani.

Azon tanulók, akik a polgári leányiskola negyedik osztályát sikerrel végezték s a tervbevetett női kézimunka tanfolyamnak növendékei akarnak lenni, azok a beíratás tartama alatt előjegyezhetik magukat.

Zalaegerszeg, 1908. augusztus 18. Kászonyi Mihály igazgató.

Iszákosság nincs többé!

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból.

Leves, kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható, az ivó tudta nélkül.

A COZAPORNAK az a csodálatos hatása, hogy ellenszenvessé teszi az iszákosnak a szeszes italt. A COZA oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér, avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí, mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit békítette ki s sok ezer férfit a szégyen és becstelenségtől mentett meg, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatallembert a jó utra és szerencséjéhez segített és sok ember életét számos évvel hosszabbította meg.

Az intézet, mely a valódi, világhírű Cozapor tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba adagot és egy 1500 köszönő irattal teit könyvet díj és költségmentesen küld. A Cozapor teljesen ártalmatlan voltáért szavatolunk. Magyarul és németül levelezünk.

Ingyenpróbákat a valódi Coza-porból bérmentesen küld levélbeni felszólításra az alanti cég.

COZA INSTITUTE, 62, Chancery Lane, London 576 (Anglia).

Levelek 25, levelező lapok 10 fillérrel bérmentesítendők.

Nyílt-tér.

Rohitschi Tempel-forrás étvágyat szerez, elősegíti az emésztést és szabályozza az anyagcserét.

Magyarországi nagy raktár
HOFFMANN JÓZSEF Budapest,
V. Báthory-utca 8. sz.

Dr TOMPA

egyetemes orvostudor és fogorvos-specialista
lakik és rendel Zalaegerszegen Munkácsy-
utca 1. sz. a. Comin-féle ház.

Felelős szerkesztő: Dr Csák Károly.

Laptulajdonosok: Dr Csák Károly és Udvardy Ignác.

Pollitzer sérv-ambulatorium

nyilvános orvosi rendelő-intézet
sérvbajosok, ferdennőttek és
amputáltak részére.

Budapest, IV. Kossuth Lajos-u. 8., félémelet.

Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen díjtalanul rendelkezésre áll. Az orvosi vizsgálat igénybevétele vásárlásra nem kötelez.

Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak!

Egyéni speciális kezelés!

Szabadalmazott sérvkötők
már 5 koronától felfelé.

Vidéki megrendelések az intézet szakorvosa által lelküismeretesen felülvizsgálatnak s pontosan és legnagyobb titoktartás mellett eszközöltetnek.

Hygienikus cikkek a legfinomabb minőségekben, orvosilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül megbízhatóak. Tucatanként 2-16 koronáig.

Ugyanott most jelent meg: „Az ember egészsége” című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal, annak ellenszereivel és kezelésével foglalkozik. E munkát bárkinek díjtalanul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatósága.

HIRDETÉSEK

felvétetnek
A KIADÓHIVATALBAN.

TARCSA gyógyfürdő Vasmegyében.

Glaubersótartalmu szén-savdus vasforrások.
Vizgyógyintézet külön férfi és női osztállyal. Vastáp (moor) és természetes szénsavas, vasas és pezogó fürdők. A tarcsai vastáp, mely a Franzesbádival egyenértékű. Dr Hankó tnr. a tudományos akadémia tagjának vegyelemezése szerint Magyarországon a legjobb, sőt a világhírű Marienbadit is jóval felülmúlja. Neuheimi gyógymód. Te-, kefir-, savókúra, villamvilágítás, fenyvesek, kellemes, hűvös éghajlat. A női szervek bántalmái, sápkór, vérszegénység, ideges bántalmak, szivbajok, csuzos megbetegedések, továbbá a légzési-, emésztési- és vizeleti szervek bajai ellen kiváló orvosi tekintélyek ajánlják. Fürdőorvosok: Dr Bartha Kornél v. tanársegéd és Dr Glück Gyula.

Évad május hó 17-től szeptember hó 15-ig esetleg végéig.

Elő- és utószezonban tetemesen olcsóbb árak Tarcsai Károly forrás kedvelt borviz és hurutos bántalmaknál kiváló hatása. Kívánatra prospektus. Posta-, távirat- és vasúti állomás, közvetlen vasúti kocsik közlekedés „Tarcsa fürdő” felirattal.

Egy elsőrendű

dísztemetkezési
vállalathoz való

teljes felszerelés,
gyázkocsival együtt jutányos
árért eladó.

Bővebb felvilágosítást ad

Grünwald Aladár

Zalaegerszeg, Kossuth-Lajos-utca.

D. Horváth Győző

vas-, szerszám-, vasalás-, fűszer-, festék-, cement és
építkezési cikkek kereskedése

Zalaegerszegen.

Allandó raktár:

Gazdasághoz és háztartáshoz:

Rudvasak, ekerészek, gazdasági gépek, láncok, szerszámok, kitűnő kovácsszén, zománczott edények, rézárúk, konyha és háztartási cikkek, solingeni acélárúk. Fűszerek, teák, rumok, gazdasági és konyhakerti magvak.

Építkezésekhez:

Hydraulikus és portland-cementek, elszigetelő aszfalt és kátrány fedőlemezek, falmastix, carbolineum, kátrányok. Épületfa, deszka, lécs, vasalás, festék, olaj. Kályhák, takaréktűzhelyek.

Vadászati cikkek:

Fegyverek, forgópisztolyok, töltények és serétek.

Jól nevelt fiuk

tanulóul felvétetnek.

Egy jó házból való fiu

tanoncnak

felvétetnek

Tomka György

vas- és fűszerkereskedésében

Alsólendván.

A SZÉPSÉG!

Minden hölgynek kétségtelenül leghőbb vágya, hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmat, a legképtelenebb dolgokkal kengetve arcát. — A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre teszi arcborát úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Földes Kelemen aradi gyógyszerész Margit-Crème-jével elért (különösen Francia- és Németországban) sok embert arra birt, hogy ezt a világhírű, ártalmatlan és az arc minden tisztatlansága (szeplő, májfolt, kiütések stb.) ellen páratlanul és csodálatosan ható szert utánozzák. — Természetes, hogy ez senkinek sem sikerül, mert a Margit-Crème készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s épen azért, mert a titkot soha senkire sem bízta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a Margit-Crème mindig egyforma, annak kidolgozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos. — Övakodjunk tehát arcunkat mindenféleképpen kengetni és használjunk oly szert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül biztos és ártalmatlan szert az arc szépítésére és a szépség megőrzésére. — Ez a világhírű szépitőszert a Földes-féle Margit-Crème, mely már 4-5 napi használat után teljesen átalakítja az arc bőrét, eltünteti a szeplőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrtakat, mitesszert, arc- és kézörösségét. Az arc ideális szép, üde és ifju lesz s amellet a Margit-Crème teljesen ártalmatlan.

Egy tégely ára 2 korona, Margit-szappan 20 fillér és Margit-pouder (fehér, rózsas és crème színben) 1 K 20 fillér. — Ezen szerek mindegyike külön is használható. — A Földes-féle Margit-Crème kapható a világ minden nagyobb gyógyszerertárában, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címezve írni: Földes Kelemen gyógyszerész, Arad.

Főraktár Zalaegerszegen:

KOCSUBA EMIL

gyógyszertára.

Eladó

úgy nagyobb, mint kisebb mennyiségben való szállításra fehér és piros chasselas, valamint muskotály

csemege szőlő.

Érdeklődőknek úgy az árakról, mint a szállítási feltételekről bővebb felvilágosítással szolgál

gróf DEYM birtokkezelősége,
Lesenczetomaj.

Sok pénzt

takaríthat meg, aki kályháját és takaréktűzhelyeit általam javíttatja, vagy átrakatja fa-, szén- és koksztűtésre, tűzmentes téglákból épített tűzszekrényre. Nincs többé szén- és szénmégzés a szobákban, ha bizalommal hozzám fordulnak. 14 évig dolgoztam mint segéd bel- és külföldön, többek között Ó Fenaige József főherceg alsóuthi birtokán, Frigyes főhercegnél Feltoronyban, Rainer főhercegnél Badenben, Mária főhercegnőnél Hallban (Steyer), Alfonz spanyol király altmünsteri kastélyában (Felső-ausztria), hol a legnagyobb megelégedést és bizalmat nyertem.

Itt Zalaegerszegen való önállósításom óta szintén a legnagyobb megelégedésben részesültem. Ajánlom megtekintésre dús választékú raktáramat elsőrendű, csinos és olcsó

cserépkályhákból.

Minél számosabb megrendelést kérve, gyors és lelkiismeretes kiszolgálást biztosítok.

Kiváló tisztelettel

BACH LAJOS

kályhás

Zalaegerszeg, Munkácsi-utca 6., Korányi-ház,
a Központi kávéház mellett.

Kőbányai Polgári Sörfőző R. T.

Főraktár:

Fürst és Társánál

Zalaegerszegen, Rákóczi-u. 21. sz.

Király sör, Dupla márciusi

Palack sör mindenkor friss töltésű megrendelhető a főraktárnál.

Dupla maláta sör, Szent István védjegyű, mint kiváló gyogsör ajánlatos.

Szíves figyelmébe ajánljuk, hogy az 1896. évi Ezredéves Országos kiállításon az összes versenyző sörözők közül mi kaptuk a legnagyobb kitüntetést, a „Diszoklevelet“ hasonlóképpen 1900. évben Párisban, 1904. évben Flórencben, 1905. évben Nápolyban és Palermóban, mindenütt a legnagyobb díjjal, a Grand Prix-vel lettünk kitüntetve; jogosult tehát azon meggyőződésünk, hogy sörforgalmát nagyban emelni fogja azáltal, ha jövőben a mi söreink árusításával foglalkozik.

Szent István védjegyű Dupla Maláta sörünket, mint kiváló gyogsört ajánlják: dr. Ángyán, dr. Elischer, dr. Herczel, dr. Kéty, dr. Korányi, dr. Laufenauer és dr. Liebman budapesti egyetemi tanár urak; továbbá: dr. Glax tanár ur, cs. és kir. kormánytanácsos Abbázia, dr. Ebers eszász. tanácsos ur és dr. Cottelli ur, ó cs. és kir. fensége József főherceg udvari orvosa, Cirkvenica.

Bérbeadó

Diszel község határában Dabosmajor birtokomon

300 hold vadászterület.

Szarvasvadászatra alkalmas.

Singer Tóbiás, Zalaegerszeg.

Két kereskedő tanonc

felvétetik

KRAMARITS VIKTOR

fűszerüzletébe Perlakon.

STOCK-COGNAC MEDICINAL.

szavatolt valódi borpárlat

CAMIS és STOCK

gőzpároló telepéből

BARCOLA.

Cognac gőzfőzde állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben.

Nevelőnőnek

ajánlkozik előkelő családhoz egy intelligens nő, ki polgári iskolát végzett. A magyar és német nyelvet egyformán birja. Iskolai vizsgákra előkészít és zongorázni is tanít. Működési bizonyítvánnyal rendelkezik. Nem annyira nagy fizetésre, mint inkább családias bánásmódra reflektál.

Cím a kiadóhivatalban.

A botfal urodalom

tüzifa eladása

Zalaegerszegen

Gyarmati Vilmosnál.

Legelősebb beszerzési forrás

mindennemű erőtakarmányokra, ugymint: szörplé (Melasse), szárított répaszelet, malátacsira, frissen sajtolt parasztolaj-pogácsa, naprafogó-pogácsa, Melassze-erőtakarmány, szárított szeszmoslék, elismert legjobb minőségben és a beltartalmak szavatolása mellett

Melis és Pintér

műtrágyák, erőtakarmányok, magvak, gazdasági cikkek nagykereskedése **SZOMBATHELY.**

Ajánlattal készséggel szolgál a fenti cég, valamint a **Zalavármegyei Gazdasági Egyesület, Zalaegerszeg.**

120 darab tenyésztésre való számfölötti **anyabirka**, továbbá Angliából importált kan- és a sárvári hercegi urodalomból származó anyák után nevelt telivér **yorkshire malacok eladók** és ilyenekre előjegyezhető élősúly kgr.-kint 1.60 korona árban.

Cser- és bükk hasábfa — a nagyobb készletre való tekintettel — mérsékelt áron kapható

Eitner Sándor

salomvári gazdaságában.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására adni, hogy a Weisz Ede-féle házban, — a vármegye-ház átellenében — levő iroda-helyiségemben **tüzifára**, különféle **kőszénre**, **koksza** és **faszénre** megrendeléseket felveszek. Törekvésem az, hogy a t. közönséget pontosan kiszolgáljam.

Kiváló tisztelettel

Weinberger H. és fia.

Amerika.

Elutazás Havrból minden szombaton, Bécsből minden kedden.

A francia vonal

által az amerikai vasutakra szóló jegyek minden állomásra kaphatók.

Közelebbi felvilágosítás ingyen és bérmentve csak a

Francia vonal által

Bécs IV. Wiedener Gürtel No.6. (A Déli és államvasutak állomásával szemben.)

Tessék a címre vigyázni!

(Hirdetési jog a m. kir. Belügyminiszter által 113.674/904 sz. a. engedélyezve.)

Tisztasága **30.000** koronával szavatoltatik.

A konyhában és házban

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schicht szarvaszappannal

tisztítsunk. E szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondosság szükségeltetik.

TEAVAJAT

megvételre keres

bármily mennyiségben

Szántó Adolf és Tsa
BUDAPEST, István-ut 67. VII.,

Málnaszörp

erdei málnából készítve I^a minőségű, garantált tiszta, kapható kgként 1-20 K-ért
Lenk Ottó gyógyszerésznél
Holicson.

68. év óta fennálló rőfös és posztó üzletemet feloszlatom.

Kartonok, vásznak, chiffonok, férfi és női szövetek, ágyneműek, asztalkendők, terítők, szőnyegek, függönyök, paplanok, takarók, pokrócok és minden e szakmába vágó cikkekben álló dúsan felszerelt raktáramat.

az üzlet feloszlata céljából hatóságilag engedélyezett

végeledás

útján mélyen leszállított áron kiárusítom.

Gabonaszákok és vízhatlan ponyvák legolcsóbb árban kaphatók.

Teljes tisztelettel

Weisz Sándor.

Keil-lakk

legkitünőbb mázolószer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.

Keil-féle fehér »Glazur« fénymáz 90 f.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 f.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

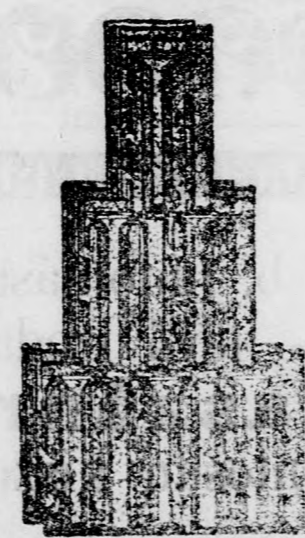
Mindenkor kaphatók: **Ján Ferenc** cégnél Zalaegerszegen.
Molnár Ignác cégnél Keszthelyen.

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

Kitünő hatásu vese- és hólyagbajoknál.
SZÉNSAVDUS, KELLEMES, SAVANYKÁS IZŰ, VASMENTESÍTETT.
RENDKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALIVIZ.
Orvosilag ajánlva. Orvosilag ajánlva.

Ivógyógmódrára használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitünő hatásának bizonyult.

Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:
Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.

Nagykikindai gyártmány. Bohn-féle szabad, biztonsági átfedő cserép 272. szám.

BOHN M. és TÁRSAI

NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA.

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep e szakmában Ausztria-Magyarországon a

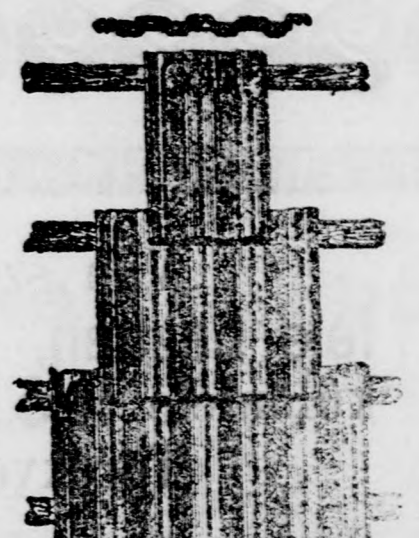
BOHN-féle TÉGLAGYÁRAK NAGYKIKINDÁN és ZSOMBOLYÁN.

Alapított 1864. Legelőkelőbb referenciák,

50 millió évi gyártás

a cs. és kir. szab. Bohn-féle biztonsági átfedő cserepekből, vasoxyd természetes vörös színben vagy kátrányozva

Gyártmányok: Bohn-féle szab. biztonsági átfedő cserepek. Legolcsóbb, legszebb tetőzet. Képes ájgyezék és mlnták kívánatra ingyen és bérmentve.

Zsombolyai gyártmány. Szabad, biztonsági préselt átfedő cserép 253. szám.

Szilvát

bármely mennyiséget
megvesz

REICH Samu

pálinkanagyfőzde-tulajdonos
Zalaegerszeg.

NOXIN

A
LEGJOBB
CIPŐ-
KRÉM

Minden jobb üzletben kapható.

HOCHSINGER TESTVÉREK
BUDAPEST.

Eladó szalma.

Buza, rozs, árpa és zab-
szalma nagyobb mennyi-
ségben eladó

Kluger Jenőnél
Pozva (Zalaegerszeg mellett.)

Vadászok figyelmébe ajánlom nagy raktára-
mat új és jókarban levő
vadászfegyvereket, valamint az összes hozzátartozó
cikkeket. Mindennemű varrógépek, kerékpárok, forgó-
pisztolyok, gramfonok (beszélőgépek), takaréktűzhelyek
és mindennemű alkatrészek. — Nagy javító műhely.

Szíves támogatást kér

HORVÁTH IMRE
mülakatos és varrógép-kereskedő.

6099/tlkv. 1908. szám.

Hirdetmény.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről közzé
tétetik, miszerint a körmen-d—zalalövő—öriszentpéter—muraszombati (magyar
délnyugoti) h. é. vasut számára az alább megnevezett határookban kisajátított
területekről elkészített összeírás, térkép és egyedi kimutatás hitelesítésére a
következő határnap tüzetik ki, ugymint: **Háshágy, Zalalövő, Zalapataka és
Zalamindszent községekre nézve**

1908 szeptember 7-iki délelőtti 9 óra Zalalövő állomásra.

Az érdekeltek felhivatnak, miszerint netaláni észrevételeiket a fennebbi
határnapon a bizottság előtt előterjesszék, különben a kisajátítás és a felvett
térfogat, ugy a feljegyzett szolgálmatok s jogosultságok iránti kifogásaik többé
tekintetbe nem jöhetnek.

Együttal felhivatnak mindazok, akik a fennebbi határookban a körmen-d—
muraszombati h. é. vasut számára kisajátított területekért járó és az egyedi
kimutatásban kitett kártalanítási összeg mennyiségére nézve ellenvetéseket tenni
akarnak, vagy ezen összegre bármely cím alatt igényt tartanak, ezeket 1908 évi
október hó 10-ig ezen telekkönyvi hatóságnál annál bizonyosabban bejelentsék,
minthogy a később jelentkezők észrevételeire s igényeire semmi tekintet nem
lévén, a kisajátítási és kártalanítási összeg annak és azon mennyiségben fog
kiadatni, akinek nevére és amely összeggel az az egyedi kimutatásban ki van
téve, a bekebelezett vagy felülkebelezett tételek ezentul a kisajátított területről
hivatalból le fognak töröltetni.

Az összeírás, térkép és egyedi kimutatás a telekhivatalban betekinthező.

Kelt Zalaegerszegen, a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság által
1908 július 22-én.

Rutich Sándor, kir. törvényszéki bíró.

ERDÉLYI JENŐ gépész és electrotechnikus ZALAEGRSZEGEN.

Telefon sz. 43.

KÉSZIT:

Furott (artézi) és ásott kutakat,
rossz vagy kevés vizet tartal-
mazókat mélyit és átalakít.

Szállít és felszerel szivattyukat
kézi és géphajtásra.

Becserél meg nem felelő és régi
szivattyukat.

Uj és használt szivattyukat állan-
dóan raktáron tart.

Szagtalan árnyékszék, fürdő és
mosdó berendezéseket, vízveze-
téssel vagy anélkül.

Vízvezetékek és csatornázások lé-
tesítését házak, kertek, ipartele-
pek, stb. részére.

Központi fűtéseket a legtakaréko-
sabb tüzeléssel, kisebb (3—4 szo-
bás) lakások részére is.

Fayence és mosaik lapokkal fal
és padlóburkolatokat.

Hibás berendezéseket kezesség mel-
lett átalakít.

Mindennemű gépjavitást szakszerűen készít és felvilágosítással, költségvetéssel díjtalanul szolgál.

LEOPOLD GYULA Budapest, Erzsébet-körút 41.

GARVENS-SZIVATTYUK
rendkívül olcsók,
csak elsőrendű minőség.
Kérjen határozottan:
Garvens-szivattyut
Garvens-művek, WIEN XX/2.
Levelezés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

TYUKSZEMHÁLÁL
ára 70 fillér.
A legjobb és legerősebb
sósbor-szesz az
ERŐ SÓSORSZESZ
ára 2 K, 1 K és 30 fillér.
Postán szállítja utánvét mellett a
KOSMOS vegyszert és kozmetikai laboratórium.
GYŐR, BAROSS-UT.

Ösemege-konzervek
BARTA-féle erdei gyümölcsbefőttök, zöldségek, szörpök, gomba-, hús- és fűszerek-konzervek, nemes borovicskák, legkiválóbb minőségben szállítunk a legkiválóbb fűszerek közvetítésével is a
BÉLHURUT
(hasmenés), gyomor- és leghyposztázis, szűrés a BARTA-féle fűszerek-áfonya-gyógybőr, kapható gyógyszerboltokban, 5 üveget 3 k-ért bérmentve szállítunk a legkiválóbb fűszerek közvetítésével is a
Felkai Konzervgyár, Barta József
Felka (Szepesmegye). - Kérjen árjegyzéket!

VÉRSEGENYSÉG, ÉTVAGYTALANSÁG, IDEGESSEGS
gyógyítására a leghatásosabb készítmény a **KRIEGNER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR.**
Rendkívül kellemes ízű, erősíti, tisztítja a vért.
Kis üveg ára 3-20 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszerboltokban.
Postán küldi: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kálvin-tér.

PLATSCHEK VILMOS
elismert legolcsóbb, legazondóbb
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruház
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

RIVOLI
fényképezési és festési műtermékben
BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-ÚT 30.
Készülnek csak elsőrendű művészi
kivitelben fényképnagyítások, aquarell-
és olajfestmények. Másolatok selyemre,
báronyra, fára, elefántcsontra stb. Bross, fűgélék, tő stb.,
apró üvegfestményekkel. Porcellánba égetett fényképek sár-
kövekre stb. Mirel költségek ingyen és bérmentve árjegyzéket?

DIGESTOL GLÜCK
a leginkább emésztő
Doboz 2 kor.
Postai szállítás „FEHÉR GALAMB”-gyógyászattal
BUDAPEST, HUNGÁRIA-KÖRÚT 93
Kapható minden gyógyszerboltban és drogeriában.

Meglepető haladás!
FICHTENIN
a legkiválóbb, szabadalmilag védett szes, mely mindenfajta fűgét a lakásban ép úgy, mint mindennemű hernyót, ver-
es levéltetűt és egyéb kárt és rothadást okozó kártevő állat-
kákat és azok petéit azonnal megöli.
Legmegbízhatóbb védelem szesz és édes ellen.
Használati utasítás azeriai való eljárás mellett birtokunk
a feltétlen eredményt.
Veszerképviselet Magyarországon részéről
DIAMANT és VADAS
Budapest, VII., Damjanich-u. 36. - Telefon 21-51.

BOGDÁNY
szerencséje paratlan!
Vásároljunk osztály-
sorsjegyet csakis
BOGDÁNY S.
fővárosi sorsjegyiroda r.-t.-nél
BUDAPEST, KAROLY-KÖRÚT 20.

Dr. KOVÁCS
KÉZPASZTÁJA
3 nap alatt teljesen hat-
almas Tüdőre K 1-20
Dr. KOVÁCS gyógyszerész
Budapest, Gyár-utca 17.
„Tollat-útlak” ingyen.

Ha fáj a feje használjon
azonnal
Beretvás - MIGRAIN - pasztillát,
mely 5 perc alatt minden fejfájást megszüntet.
1 doboz 1 kor. 20 fillér. - Minden gyógyszerboltban és drogeriában kapható.
Fővárosi **BERETVÁS TAMÁS** gyógyszerész **KISPEST, Rákóczi-
utca 2.**
Ingyen postai szállítás 3 doboz rendelésnél.

PÁRIS SZALON
Szalondás: Simon Pál
Budapest, VI., Váci-körút 26. sz.
100 szoba 2-20 K-ig feljebb, kiszolgálás-
gal és villanyvilágítással együtt. Fürdő,
kávéház, étterem. Villamos vasúti
megállóhely az óceán pályaudvarok és
hátul látnak.

Melyik vendéglőben étkeznek Budapesten?
Schuller Kaszinó-éttermében
VI., ANDRÁSSY-UT 39. SZ.
Elsőrendű konyha! Naponta zene-estély!

Dr. KOVÁCS J.
homopátiás rendelő-intézet
idült betegeknek
szeszűk számára
Budapest, Váci-körút 18. sz.

KATZER
szőrmearul elsőrangú és az egész
világon elismert terjedve.
Első és legnagyobb
molykár ellen védő rész-
vény.

A vármegye-ház átellenében levő
versenyáruházban
kaphatók:
utazó- és kézi bőröndök, férfi-
női- és gyermekcipők, keztyük-
harisnyák, turista ingek, és
egyéb férfi- és női divatcikkek
nagyválasztékban és versenyen-
kivüli olcsó árakon.

Ha elegánsan és olcsón akar öltözködni
ugy forduljon
a „Kalap Királyhoz,”
mert neki óriási raktára van
kalap-, ing-, nyakkendő-, férfi és gyermek öltönyök és felöltőkből.
Dus választék valódi amerikai, schewreaux férfi, női, gyermek cipőkben!
Megtékinthető vétel kényszer nélkül!
Pontos kiszolgálás! Olcsó árak!
Mély tisztelettel
Korein Viktor.

SANGERHAUSENI GÉPGYÁR R.-T.
vasöntöde, gép- és rézműgyár, BUDAPEST, V., Csáklya-u. 3.

SPECIÁL-
GÉPGYÁR: szeszgyárak és szeszfinomítók
élesztőgyárak
keményítő-syrup- és dextrin-gyárak } teljes gépészeti berendezése.

Átalakít meglevő gyártelepeket és szállít minden egyes gépet és készüléket külön-külön is.
Nemzetközi szeszértékesítő- és erjesztőipar-kiállítás Bécs, 1904. Nagy állami érem. Legnagyobb kitüntetés.